

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Sulv. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Éves díj 840 Lej

Fél évre 420 Lej

Negyed évre 210 Lej

Havonta 70 Lej

Hirdetések díjazás szerint.

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucurestiben 50 banival

több.

Közeledik

a regát Erdélyhez. Egyelőre még csak a művészet, a szorosabban vett képzőművészet terrénumán történik a közeledés, de könyveljük már el ezt is eredménynek. Bucurestiben az állam hivatalos jellegű nagy tárlatot rendez és erre annak rendje és módja szerint a maga művészi hatóságai által meghívja az erdélyi és a bánáti képzőművészeket is. Nem csak román művészeket, hanem nyelvi és faji különbség nélkül az összes képzőművészeket is. Tehát magyarokat, németeket, szászokat is. Nem kérdik meg tőlük vallásukat és nyelvüket, nem skatulyázzák őket el első vagy másodosztályú állampolgárokként, a tudásuk, a tehetségük és a produktumaik lesznek ezáltal az ajánló levelek.

Nem olyan kis esemény ez és nem is szorítkozik csak egy kimondottan szűk körre. Itt most arról van szó, hogy az állam, a hivatalos Románia is kénytelen belátni, hogy itt Erdélyben fejlett, erős képzőművészet van, a melyet nem lehet mellőzni, vagy nemlétezőnek tekinteni. Erdélyben számos kivételes tehetségű festő, szobrász, grafikus és iparművész él és dolgozik és ezek között igen sok magyar és más nemzetiségű. Ezeket invitálják most Bucurestibe, mert tudják és érzik, hogy az ő távolmaradásuk, vagy negligálásuk esetén az országos jellegűnek tervezett nagy tárlat igen gyenge nivóra süllyedne. Az erdélyi képzőművészet még a legszubjektívebb regáti szemüvegen át is nézve — sokkal fejlettebb és erősebb, mint az ezidőszerint még kezdetleges regáti képzőművészet.

Megtörtént az első nagy közeledő lépés egy állam két ország-része, két egymástól sokban különböző etnika, világfelfogás, ideológia és akarási között. És most, ezáltal Erdély mutat új irányt. — egyelőre csak új művészi irányt — a regátnak. A bucurestii szalónokban függő erdélyi művészek vásznai már eddig is demonstráltak a tisztultabb és fejlettebb erdélyi piktura mellett, most azonban a hivatalos uton mutatják be a főlényt. Örvendeni lehet csak a közeledésnek, mert a művészet mindig jobban és igazabban hozza közelebb egymáshoz az embereket, mint a politika. De el kell majd jönnie az ideálisan értelmezett politikai közeledésnek is. A tisztultabb erdélyi mentalitás végül mégis gyökeret kell, hogy verjen a regátban is.

Védi a kormány a belföldi ipart.

Kizárják a közszállításokból a külföldi ajánlatokat.

(Bucuresti, március 14.) A kormány javaslatot terjeszt a kamarák elé, amely szerint az állam és a közhatóságok részére vonatkozó szállítások a jövőben csak belföldről eszközölhetők. A kereskedelmi és iparügyi miniszterium csak abban az esetben engedélyezheti a külföldről való beszerzést, ha megállapítást nyert,

hogy a belföldi ipar képtelen eléget tenni valamely szükséges szállítást. A kereskedelmi miniszter igazolni tartozik, hogy a szóbanforgó cikk az ország területén nem kapható és a külföldről való beszerzése lényegesen előnyösebb feltételek mellett biztosítható, mint a belföldről való szállítás által.

Román-magyar tanácskozás Aradon.

A kettéosztott Aradvármegye magyar kiküldöttei vasárnap érkeznek.

(Saját tudósítónktól.) A bucurestii pénzügyi konvenció végrehajtása serényen folyik. A kettéosztott vármegyék vagyonának az elosztása most van folyamatban, a megyei és községi vagyonok likvidálása megtörtént és hiéfőn ül össze a közös román-magyar megyei bizottság Aradon a prefektúrán, hogy a szükséges megbeszéléseket lefolytassák a megfelelő jegyzőkönyveket aláírják. Hivatalos átirat szerint a magyar kormány Nagy Emil já-

rásí főszolgabíró, Hegedűs Kálmán árvaszéki elnököt, Antalffy Lajos tb. főjegyzőt és dr. Körössy Sándor tb. főszolgabíró delegálta, akik vasárnap már meg is érkeznek Aradra. A román megyei bizottság tagjai: Georgescu János aradi prefektus, dr. Lázár Ágoston alispán és mellettük mint szakértők Margineantiu Titusz pénzügyigazgató és Ileana államépítészeti hivatali főnök. A megyei bizottság rövidesen befejezi munkáját és akkor a községi bizottságok munkájára kerül a sor.

Március 23-án lesz a kisanfant-konferencia.

(Bucuresti, március 14.) Hivatalos jelentés közzé, hogy a kisanfant államainak konferenciája március 23-án Bucurestiben kezdődik. A konferencia előkészítésére vonatkozó összes intézkedések megtörténtek.

Arad képviselője beszélt a parlamentben

Zima Tibor interpellációja, amelyre Bratiannu Vintila azonnal válaszolt. A kamarai reform erős kritikája.

(Bucuresti, március 14.) A parlament mai ülésének érdekes és nagyjelentőségű eseménye volt Zima Tibor Aradváros magyar kisebbségi képviselőjének két nagyfontosságú felszólalása. A napirend előtt szólalt fel először Zima Tibor és interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez. Megkérdezte, hogy miért szednek községi pótdadót, járdaadót és a kereskedelmi áruk behozatala és kivitele után miért szednek félszázalékos értékilletéket, miért terhelik meg újabb terhekkal a kereskedelmet és újabb adóval a fogyasztóközönséget. Interpellációja végén kiterjeszkedett arra, hogy miért követelik még mindig a közmunkák természetbeni szolgáltatását, amikor ezt a törvény már megszüntette. A nagy figyelemmel fogadott interpellációra Bratiannu Vintila pénzügyminiszter azonnal válaszolt és kijelentette,

hogy Zima Tibornak igazat ad és ezeket a kérdéseket a közigazgatási reform rendezése után véglegesen tisztázni fogják.

Másodízben a napirendhez, a kereskedelmi kamarák reformjáról szóló törvényjavaslatához szólott hozzá. Hosszabb és tartalmas beszédben bírálja a javaslatot és fejtegeti, hogy az állam összhangba akarja hozni a kereskedelem s ipar érdekeit a saját érdekeivel. A kamarák kettős irányzatban haladnak. Az angol mintájú kamara teljes önállóságra törekszik, a francia minta szerinti pedig már kevesebb önállóságot élvez. A mostani törvényjavaslat a kamarák szindikátusi jellegét forszirozza a hivatalos jelleggel. A javaslat szerint a kamarákat a miniszter feloszlathatja, vezetőiket is a miniszter nevezi ki, sőt kormánybiztost is állíthat az élükre. Csak abban az esetben fogadja el

a javaslatot, ha ezeket a teljesen felesleges elővigyázati rendszabályokat mellőznék. Így azonban a látszólag autonóm kamarák ugyancsak elveszítik önállóságukat. A javaslatot nem fogadja el. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Cornert Fritz szász és Mirco parasztpárti képviselő szólottak hozzá a javaslatához és mindketten ellene beszéltek.

Xenopol-szobor Aradon

Május 17-én lesz az ünnepélyes leleplezés a Kulturpalota előtt.

Ünnepélyes keretek közt fogják — mint írta — leleplezni május 17-én az aradi Xenopol-szobrot. Emlékeztet, hogy a néhány évvel ezelőtt elhunyt Xenopol román történetíró könyvtárának egy tekintélyes részét az aradi Kulturpalotának hagyományozta és akkor a Kulturpalota előtti térséget Xenopolról nevezték el s egyben elhatározták, hogy a téren állítják fel a nagy román történetíró mellsobrát. A mellszobor el is készült és azt május 17-én leleplezik le. A szobrot 3 méter magas, művészi kivitelű talapzaton helyezik el, amelynek terveit Szántay Lajos műépítész készítette. A talapzat munkálataihoz a legrövidebb időn belül hozzá is kezdenek. A kormány egy megbízottja is Aradon járt, aki megbeszéléseket folytatott a május tizenhetedik ünnepségekre vonatkozólag, amellyel a szoborleleplezésen kívül a román csapatok aradi bevonulását is megünneplik. Ugyanis május 17-én lesz hat esztendeje, hogy a román hadsereg első csapatai megjelentek Aradon. A szoborleleplezéssel kapcsolatban nagy etnografiai felvonulásokat és kulturális ünnepségeket terveznek, amelyek részletes programja már el is készült. A szoborleleplezési ünnepségen részt vesz Xenopol történetíró özvegye is, aki erről levélben értesítette az aradi ünnepségek rendezőségét.

— Telket kapnak a hadiözvegyek. Ma délelőtt értesítést kapott Aradváros vezetősége, hogy az aradi hadiözvegyek, árvák és rokkantak háztelkei rövid időn belül kiosztásra kerülnek. — A város a törvényszék mögött, az Astra-gyár mellett és a liget közelében utalt ki telket a hadi-árváknak, özvegyeknek és rokkantaknak. A kiutalási tervezet jóváhagyása végett a legfelsőbb gazdasági bizottság elé kerül, amelynek javaslatával a belügyminiszter jóváhagyása néhány napon belül megtörténik és a telkek még a tavasz elején kiosztásra kerülnek.

Vádol a meghalt munkásvezér.

Gombers, az elhunyt amerikai munkásvezér avval vadolja meg a németek emlékirataiban, hogy meg akarták ölni Wilsont.

(Newyork, március 14.) Az American Federation of Labor nemrég elhunyt elnökének, Samuel Gompersnek most jelentek meg emlékiratai. Az érdekes könyvnek szentációs fejezete, amelyben Wilson emlékét örökösi meg. Munkájának ebben a részében olyan tükör tár a világ elé, amelyről eddig komoly formában senki sem beszélt. Gompers elmondja, hogy a világháború idején az amerikai német kémszolgálat összeesküvést forralt, hogy a békével kéréző és a háborút okozó Wilson életét kioltja. Az összeesküvést azonban idejében leleplezték, így Wilson életben maradt s a sors kegye annyira örökdöntő élete felett, hogy megérte európai utját és európai ünnepeztetését, melynek ellenében felelő a tízenegy pontot, hozzájárulását adta a wilsoni elveket sutba dobó versaillesi békeszerződéshez. Az összeesküvés leleplezésére vonatkozóan Gompers a következőket írja: „Allandóan figyelemmel kísértém a németek kérézőségeit és ebben Mr. Garland volt a segítségemre. Garland az amerikai titkos szolgálatnak a tagja volt, aki nagy buzgalommal védte Amerika érdekeit. Sikertelenül próbált beférkőznie egy olyan német társaságba, amelynek tagjairól később kiderült, hogy az Amerika-ellenes propaganda intézői. Ebben a társaságban nesztét vette a Wilson ellen forralt összeesküvésnek és

még azon az estén jelentette Combersnek, aki azután éjszakánként idején fellármázta a Fehér Házat és értesítette Wilson elnököt arról.

hogy élete ellen törnek. Ennek a gyors cselekvésnek lett azután az eredménye, hogy Wilson életét megmenthették.

Zita exkirályné kolostorba vonul

Madridból táviratozzák: Zita exkirályné egészsége a legutóbbi idők során súlyosan megrendült és egészsége helyreállítása céljából elhatározta, hogy Zita városában egy női kolostorba vonul.

Harc egy több milliós örökségért

Az aradi bíróság nem vette zár alá a perben álló hagyatékot.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes zárlati ügyet tárgyalt ma az aradi járásbíró. Arról kellett volna dönteni, hogy egy négy milliós hagyatéki ügyben készpénzben kell-e letenni biztosítékot, vagy pedig elég az ingatlan-biztosíték. Az ügy előzményei a következők: Özv. Scheer Sándorné, — mint jelentettük már — összes vagyonát, amely Aradon több házból és a Hegyalján több szőlőtől áll, végrendeletileg az oldalörökösökre hagyta, miután egyenes leszármazói nem voltak. A végrendelet még 1919-ben készült és abból egyik távoli rokonát, Szabó György aradi droguistát kihagyta, mert nem élt vele jó viszonyban. Szabó pert indított a hagyaték ellen, annak idején a bíróság ki is hallgatta a tanúk legnagyobb részét, akik mind az örökösök javára vallottak, így Szabó részére a pör további folytatása kilátástalanná vált. Ő ezt abba is hagyta, de mivel időközben az örökösök a hagyatékából egyes dolgokat eladtak, illetve másokkal cseréltek ki, zárlatot kért az egész hagyatékra.

A járásbíró a zárlati kérelmet elutasította, a törvényszék azonban elrendelte a zárlatot. Mielőtt azonban a zárlatot foganatosították volna, az örökösök, ügyvédek: dr. Sugár Jenő és dr. Bedő Árpád aradi ügyvédek útján biztosítékot ajánlottak fel és kérték a zárlat mellőzését. Ma tárgyalta ezt az ügyet az aradi járásbíró. Szabó droguista Balasie ügyvéddel jelent meg a tárgyaláson, aki azt vitatta, hogy biztosítékot csak készpénzben lehet adni. Az örökösök ellenben amellett voltak, hogy az Erdélyben még érvényben levő magyar törvények szerint készpénzben csak ott kell leadni, ahol a törvény ezt kifejezetten kimondja. — A törvény mindenütt csak „Készpénzről vagy óvadékképes értékpapírról” beszél és mivel az örökösödést törvényben ilyen rendelkezés nincsen, ennél fogva az ingatlanérték is elég a biztosítékra, ha arra a jog bekebelezetik. A járásbíró az örökösök álláspontját fogadta el és mellőzte az ingatlan zár alá vételét. Jogászai körökben most nagy érdeklődéssel várják, hogy a tör-

vényszék a készpénz vagy az ingatlan-érték mellett fog-e dönteni.

Bali Mihály — protezsál.

Tülekédes Magyarországon a közhatalmú állás körül.

(Budapest, március 14.) A tisztos öregségben nyugalomba vonult magyar királyi állami ítéletvégrehajtó, Bali Mihály ma délután megjelent az ügyvédségi vezével, Hermann Adám addigi földműveléssel, hogy beprotezsálja Sztrache Gusztáv dr. ügyvédségi elnökkel a megüresedett stálmunkába. Az elnök fogadta a amikori Bali kijött a szobából, így mondta el a beszélgetés lefolyását.

— Elmondta a méltóságos úrnak, hogy vőm már huszonöt évesen kezdte működött mellettem. Nemszerint dolgozik a fűt, előző Papp Péla, a testvérgyilkos hárszafóhadnagyval „dolgozott” Szatmáron.

Kérdésünkre megmagyarázta, hogy nem mint tisztiszólam, hanem mint „kötélvezető.”

— Biztosított a méltóságos urat — folytatta Bali —, hogy ha az egész országot is fölhányá, nem találna méltóbb embert nálánál az én megüresedett állásomra.

Sztrache Gusztáv dr. ügyvédségi földmunkát fogadta öket és biztosította támogatásáról.

— Számos nő bajná a természetes FERENC JOZSEF keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

TARCA

Silvio Visconti lovag esete.

— Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből. —

I.

A Bájos Veneziában töltöttem egy nyarat aradi szépasszonyok és kedves leányok társaságában. Reggelként Lavéna Sanct-Marc téri cukrászdájában találkoztunk, reggeli után együtt mentünk ki a Lidóra a vaporeton. Egy napon kellemetlen, szeles és esős reggelre ébredtünk. A reggelinél ülve vártuk az eső megszűnését, de az vigasztalhatatlanul mindig jobban esett, mindig hűvösebb szél fujt, úgy, hogy bár nehéz szívvel, de le kellett mondanunk az aznapi fürdőzésről. Elhatároztuk, hogy a paoták és muzeumok látogatásával töltjük el az időket és többek között elmegyünk a velencei arzenálba is, annak gyűjteményét megtekinteni. Az első emeleten a felügyelő szolga fogadott és jó borral való reményében a legnagyobb előzékenységgel kalauzolt és mutogatta a Velence fénykorából visszamaradt relikviákat, a híres Buccantoro aranyhajó mimatúráját, amelyen századokon keresztül a megválasztott doge hajózta körül nagy kísérettel és pompával Veneciát. Megmutatta a dogeok különböző arany-

fővegeit, a vitéz hadvezérek vértjeit, sisakjait, stb., stb., amidőn egy zöld függönnyel bevont üveg-szekrényhez ért s mielőtt annak az ajtaját kinyitotta volna, mosolyogva fordult felénk és rossz német-séggel mondták:

— Pite die Frejlein forrt a kezével elutasító mozdulatot tett. Megkérdeztem tőle, hogy mit ért ez alatt s ő megmagyarázta nekem, hogy amit most mutatni akar, csak asszonyok láthatják, az nem lányoknak való. Nevetve mondtam meg a mamáknak, akik aztán a három kisasszonyt a terem másik oldalára dirigálták, a leányok dúcásan engedelmeskedtek, de a távolból is félszemmel felénk sandítottak. A muzemmel egy zöld függöny mögött körülbelül egy méter hosszú bőr és vasláncokból készült kis készüléket mutatott és azt mondta, hogy ez Cinto de Venera. Nem értettük, előkerestük zsebszótárainkat, amely úgy fordítja, hogy Venus-öv. Kezdünk sejtetni, hogy valami pikáns jószág lehet. A Custos nem is késett megmagyarázni, hogy ezt a kis hamis jószágot a velencei férjek találták ki, hogy ha hosszabb utra, vagy például háboruba mentek, azt a feleségeikre csatolták, kulccsal lezárták, amit magukkal vittek, hogy feleségeik a távollétükben ne hűtlenkedjenek és meg ne csalhassák a férjeiket. Az én asszonyaim összenéztek és csak annyit mondtak:

— „Bolondok voltak ezek a velencei férjek.”
Este egy veneziái közjegyző-

höz voltam hivatalos ebédre, amelyen a háziuron kívül, neje és két felnőtt leánya vettek részt. Azt kérdezték tőlem, hogy mit csináltunk a mai rossz időben? Elmondtam, hogy egy társasággal az arzenálban voltunk. A férj mindjárt azt kérdezte, hogy látuk-e a Cinto de Venerét? mire a háziasszony mérges pillantásokat lövelt leírjére, aki elnovette magát és azt mondta, hogy elbeszél majd nekem erről egy történetet. A háziasszony figyelmeztette az urát, hogy csak ebéd után, ha eltávozott leányaival, akkor beszéljen. Ők nem kíváncsiak a férj meséire. Mikor ebéd után a fekete kávét is megittuk, az asszony felkelt leányaival.

— Felice nőtől kíváncsággal kezelt nyújtott és egvedül hagytak bennünket. A férj egy újabb üveg chiantit hozatott, meztöltötte öblös pipáját hamisítatlan olasz szőlődohánnyal, nagy füstfelhőket ergetve, teleöntötte a jó olasz vörösborral poharainkat, koccintottunk és ivás után elmondta, amint következik:

— Silvio Visconti cavaleri a legelőkelőbb patricius családból származott. Nemcsak a legdélkevebb, de a legszebb s a leggazdagabb fiatalemberek egyike volt Veneziában. Nem csoda tehát, ha a veneziái szép signorinák kivett hálokkal halásztak utána. Silvio lovag azonban csak a bájos Bianca Contariní iránt rajongott, akinél egyik öse doge volt. Gyönyörű szép leány volt, magas természetű, bájos iekete szemei, mint két fe-

kets — émént tündökölték, arcában forró olasz vér csorgozott. Senkisésem csodálkozott rajta, hogy ez az emberpár egymásé lett, mert méltóbbakat nem, találhatták. Erész Venezia ünnepe, midőn a fiatal nobill oltárhoz vezette a szép Biancát és hazavitte családí fészkébe, a Canal Grandon fekvő Corta del Duca pakotába. Felesleges mondani, hogy a fiatal pár, akiket a legforróbb szerelem kötött össze, nagyon boldogan élt. De boldog házasságuk második évében felhők tornyosultak szemük elé. Venezia-állam, mely nagy hatalom volt és Törökország akkoriiban élénk gazdasági nexusban állottak egymással. Történet, hogy a Konstantinápolyban lakó veneziái nagykövet és a török császár egyik minisztere között valami kérdésből kifolyólag vita támadt és a heves vérfű olasz ügy megrázta dühében a miniszter szakállát, hogy annak fele a kezében maradt. Magától értetődik, hogy ez a hallatlan inzultus casus belli volt, minden diplomáciai tárgyalás nélkül, azonnal lekapták az olasz nagykövetet, ötvenet vertek korbáccsal a meztelen talpára, hajóra tették és az országból kiűzték. Amikor Venezia állam vezetősége erről értesült, a doge elnökléte alatt összeültek a patriciusok, hadat üzentek Törökországnak, hat nagy dereglyét egyenként hatszáz emberrel s fegyverrel felszerelve utnak indítottak, egy neves condottiere vezérlete alatt.

(Folytatom.)

Levél egy ügyvédhez.

A Közlöny tegnapi száma „Egy ügyvéd” aláírásával levelet közölt, amelyben a levél írója Fekete Tivadarnak egy hírlapi cikkére reflektált. A válaszban magára és az egész ügyvédi karra nézve sértőnek találja Fekete Tivadar egy állítólagos hasonlatát, amely szerinte az ügyvéd és a londoner között főáll. A Közlöny készséggel ad helyet Fekete Tivadar nek hozzánk küldött válaszcikkének, amelyben az állítólagos sértést az író a legnobilisabb módon korrigálja ki. Itt a levél:

Ügyvéd Ur!

Öszintén csodálkozom levelén. Mindjárt bevezetésnek engedje meg, hogy kijelentsem: eszem ágában sem volt, hogy az ügyvédeket megsértsem, hogy őket az egvébként rendes foglalkozású londonerekkel tévesszem össze, nem tehettem ezt, mert, mint Ön is megállapítja, az újságíró közéleti szereplő, akinek sajnos, bizony sokszor kell ügyvédhez mennie, hogy védelmet kérjen magának az igazság és a becsület nevében. Aki igazságos ember, emberi ember, harcos ember, annak gyakorta van és lehet szüksége a társadalmi rend feketetaláros és diplomás védőjére. Mindjárt megmondom tehát, hogy sem / Ön, sem a kart: nem akartam sérteni és ha valaki odatévedt volna, hogy ilyesmit olvasott ki a cikkéből, akkor megnyugtatom: én is végeztem egyetemet és nyilván tudom, hogy mi a különbség a fekete talár és a ruhakefe között.

Bocsásson meg nekem az Ügyvéd Ur, de Ön kényszerít a nyilvánosság elé azzal, hogy kijelentsem: én Ön előtt és kartársai előtt mindig mélyen és nagy becsüléssel emeltem meg a kalapot, ezt nekem megtanulnom vagy tulkorán lenne, vagy tulkéson és hogy az emberi etika nevében ki vehet tollat a kezébe, azt mindenesetre már mesterséggennél fogva is, én is jól tudom. Vagy félreértette a cikkemet, vagy félremagyarázta, de semmi esetre sem értette meg azzal a tiszta intencióval és azzal a megbecsüléssel, amivel én azt megírtam. Ha mindenki úgy becsülné meg az ügyvédet, ha mindenki olyan piederstálra helyezné őt a társadalmi és etikai ranglétrán, mint e sorok szerény írója, akkor egészen bizonyosan nem marvárázták volna olyan könnyedén félre azt, amit megírtam. Én megkérem Ügyvéd Urat, olvassa el még egyszer a cikkemet, azután a magát és rögtön meg fogja látni, hogy ezt az újfajta szóképzést: „ügyvéd-londoner” Ön használta legelőször, amióta a római fórumon a legelső fehértógás védelem elhangzott. Ezt kénytelen vagyok külön is leszögezni.

Minden egyéből való jóakaratu és szives tanácsát annak bizonyítékául veszem, hogy szivesen világosít fel kezdő hírlapírókat pályájuk értékéről, hivatásuk fontosságáról és arról a noblesse obligé-ról, amely az újságíróra a

társadalommal szemben feladatokát ró. De mindezt a régóta tudom, erről én nem egy hasábot, hanem egy könyvet tudnék írni egészen egyéni tapasztalataim alapján. Bocsuzunk el hibáiban

Ügyvéd Ur és kart, fogadja Ön és azok a kartársai, akik cikkemet félreértették, megkülönböztetett tiszteletem és becsülésem őszinte kifejezését.

Fekete Tivadar.

Nagyarányu gabonakrach Chicagóban.

Chicagóból táviratozzák: A chicagói gabonatözsde ma példtlan pánik keletkezett azokra a hírekre, hogy megindultak az esőzések és hogy a külföldi piacon megindultak a nagy eladások. A gabonárák ennek következményeképen hihetetlen mértékben zuhannak.

Elfogták a váradi kereskedő gyilkosát.

Hat napi bujdosás után került csendőrkézre.

(Oradea-mare, március 14.) Néhány nappal ezelőtt hirt adtunk arról a rablógyilkosságról, amelynek Roth Farkas oradea-marei tollkereskedő esett áldozatul. A nyomozás már első pillanatban megállapította, hogy a gyilkosát Avram Jurca 21 éves kocsigény követte el, aki az öreg Rothal együtt indult el kocsin bevásárló körútra. Hat napig sikerrel bujdosott üldözöt elől, míg tegnap délután szülőfalujának Selistenek csendőrörse telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy a gyilkost szüleinek lakásán elfogta. Ma délelőtt erős fedezet mel-

lett beszállították az ügyészségre, ahol azonnal megkezdték kihallgatását. Előadta, hogy utközben egy előzőnap elvesztett ostor miatt gazdája erősen megdörögta. Emiatt szóváltás keletkezett köztük és annak hevében Roth ostorával végig vágott rajta. Ekkor dühében felkapta a kocsihán levő baltát és gazdáját fejbesújtotta vele. Rabolni nem akart, de amikor munkakönyvét magához vette, látta, hogy gazdája zsebében pénz van, ellenállhatatlan kényszer alatt cselekedett. Az elrabolt 12000 lejéből 8880 lejt megtaláltak. A gyilkost az ügyészség letartóztatta.

A forrongó vulkán országában.

Kiküldött munkatársunk a francia Rivierán.

S. M. Carneval XLVII. bevonulása Nizzában.

Egy megbolondult város. — Gipszzipor és drótálarc. — Confetti és csókeső. — Az Ezeregyéjszaka csodái.

Végre újból kisütött a nap. Egy hete lestük az idő jobbrafordulását, hiszen Carneval herceg nizzai bevonulását már kétszer is el kellett halasztani a zuhogó eső és a tomboló vihar miatt.

Volt egyszer... Mesébe illő ötletes, szindus, és csupa humorcsoportoktól követve tartotta idei nizzai bevonulását Öiensége a Carneval. A 160.000 lakosu város ban legalább félszáz ezer idegen. Afrikából, Ujzélándról, Tokióból és San Franciskoból, Budapestről és Győrből jönnek a boldogok, hogy ők is lássák a nizzai bolondságot, ők is résztvegyenek a but felejtető maskarában. Csak a németek hiányoznak: ők nem kapnak vizumot.

Ezer és ezer maszk tolong az Avenue de Victoire-on és a Place Masena-n. A téren hatalmas tribünök, tömve nézőkkel, köröskörül ezer és ezer bámuló, végig az egész utvonalon.

Hatalmas lovaktól huzott társzekereken emeletmagasságu, óriási dimenzióju farsangi csoportok. Csupa ötlet, humor és báj és... közbe egy kis modern brutalitás: a gipszzipor.

Annak idején bonbonokat dobta a felvonulók a közönség közé, most gipszgolyócskák hullanak a nézőkre, mint jégeső a ta-

vaszi vetésre. Jaj annak, aki rendes uccai ruhájában áll sorfalat. Néhány perc múlva csupa piszok a kalapja, ruhája és cipője s az arca is olyan, mintha sárral kenték volna tele. Árulják is mindentelé az olcsó 10—15 frankos farsangi köpönyegeket és a drótálarcot, a drótsisakot, mely megvédi az arcot és a szemet a szüntelenül és nagy erővel, gépfegyverszerűen feléje repülő gipszziportól.

Minden kocsin zenekar s a formás, táncoló lábak káprázatos szimfóniája.

Két és félóra hosszat tartott a pazar, a felejtetetlen felvonulás és gipszeső.

Az Avenue de Victorie-on élet veszélyes a tolongás. Mosolygó szemek, nevető szájak mindentelé: gyönyörű lányok, pompás asz szonyok szászámra, maszkban vagy anélkül. Oldalukon hatalmas zsákok s ezek teletömve coriandolival, melyet minden tiz lépésre árulnak kilós és kétkilós zacskókban, no meg — máskor — diszkrét edényekből. Ez a coriandoliárusok humora.

Végig az uccán jókedvű, kacagó emberek. Fialatok és vénék. Öreg asszonyok és öreg urak ősz hajában is ott csintalankodik a színes papírdarabka, ők is vigan

hadakoznak az ártatlan köveggel. Nyolc óraker este, mintha egymásfőle rakott, süppedő perzszönyegeken, vagy frissen hullott hógyepen járnék: az eldobott coriandoli 10 centiméter magasan fekszik a földön, de reggel egyetlen egyet sem látni az uccán.

Kacagó sikoly... ott apacsruhába bujt angolok csókolnak két bájos japán lányt, ott bohócok táncolnak néhány járókelő körül s addig, addig táncolnak és kiáltják ütemben az: „embrassair”-t míg a két idegen szájon elcsattan a kényszeredett csók. Közben túlkölnék az autók, csilintgel a villamos és a zenéskavéház nyíló ajtaja új nóták hangrongyait löki az uccára.

A jókedv, a gondtalanság hullámai mind magasabbra csapnak. Az ucca és a Place Masena fényárban uszik, a hosszú Avenue színes villanylámpákból épült alagutra hasonlít, melyben a „L'Éclairleur de Nice” fényoszlopa nap-sütést imitál: az „Ezeregyéjszaka” csodái életre keltek. Ezt látni kell és magába szívni.

Az uccákon lömpölygő emberáradat még éjfélkor is szórja a kifogyhatatlan coriandolít. A kavéházak tömve, a tánctermekek zsufolva.

En a „Casino de Municipale” bálját néztem végig: sok ragyogó costume, sok selyem, himzés és arany és ékszer, sok-sok frakk és szmoking, sok igazi előkelőség és még több talmi.

Reggel sok tört pojarat söpörték össze a takarítóasszonyok, de a tört házasságokat azonban nem dobták a szemetes ládába. Pedig ebből is volt jócskán...

Rendőrt azonban sehöl sem láttam.

Bugél Jenő.

Erdélyművészei

Bucurestiben.

Meghívás az állami képiállításra.

A prefekturára ma átirat érkezett Marcus művészeti felügyelőtől, amelyben közli, hogy a bucurestii Ateneul Romanban április 12-én nyílik meg a „Salonul oficial” ezévi tavaszi nagy tárlata, az első nagyobbmértű országos jellegű állami kiállítás. A művészeti felügyelő a képzőművészeket felszólítja a kiállításra és egyben közli, hogy beküldhetők eredeti olaj és vízfestmények, pasztellrajzok, kréta- és ceruzarajzok, fém, márvány, kő, fa és terrakotta szobrok, relieiek és kisplasztikák. Ezenkívül rézmetsetek, akvatinták, litografiák, fametszetek és iparművészeti munkák: Csak olyan tárgyakat szabad beküldeni, amelyek eddig még kiállítva nem voltak. A beküldött művek fölött egy zsüri dönt. A kiállítás június elsején zárul. Közlelbbi felvilágosítókat a városi kulturtanácsosi hivatal ad.

Igmándi

kúrák otthon.

4000 év

előtti korszakba vezethető vissza az Igmándi keserűvíz képződésének és hatékony alkotórészeinek összeérési folyamata a föld gyomrában, (felfedezte Schmidthauer A. 1863. évhen) s mint ilyen a gyomor- bál- a egyéb belső betegségeknek páratlan természetes gyógyszer. Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. Rendeléses adag raggalítás előtt fű pohárral. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel. 1925 434-1

SZÍNHÁZI
MŰVÉSZET

* Az aradi téli színház e heti műsora: Vasárnap d. u. 2 és fél óra-
kor: Nótás kapitány, operette; 5 és
fél óra-
kor: Elcsereált gyermek, mozi-
regény. Este 8 és fél óra-
kor: Nótás kapitány, operette. Jubiláris előadás.
Hétfőn: Elcsereált gyermek, mozi-
regény. Premierbérlet 15. Kedden:
Drótostól, operette. Horváth Nusi
és Győző Alfréd vendégfelléptével.
Szerdán: Kis gróf, operette. Horváth
Nusi vendégfelléptével. Csütörtökön:
Erdészleány, operette. Horváth Nusi
vendégfelléptével.

* Az aradi Thália-kabareé heti mű-
sora: Balogh Böske vendégfellépté-
vel: Apatársak.

* Fetter Irén aradi hangverse-
nye. Fetter Irén, a kiváló aradi hang-
versenyekes nő szép közönség
előtt tartotta ma este hangversenyét
az aradi Fehér Kereszt szálló nagy-
termében. Gyönyörű és értékes hang
anyaga kitűnő kulturával és nagy-
szerű előadóképességgel párosul.
Mai hangversenyének műsorán Schu-
mann, Wolff, Strauss, Brediceanu,
Fontenailles, Kurucz János és dr.
Szele Károly dalai, a Mignon és a
Tannhäuser áriái szerepeltek, ame-
lyeket tökéletes művészettel tolmá-
csolt. A műsor minden száma igaz
gyönyörűséget szerzett a közönség
számára, amely egész este lelkesen
ünneplte a művésznőt. Műsorának
kiemelkedő érdekességű része volt
dr. Szele Károly dalciklusa, amely
a szerző számára is értékes sikert ho-
zott. A „Nach dem Fest“, a „Du
mein Glück“, a „Hajóvontatók“ és a
„Keleti ritmusok“ értéket jelentenek
a dalirodalomban. A zongorakísére-
tet dr. Szele művészettel látta el.
(b. i.)

* Román irodalmi lap Aradon.
Al. Stamatiad, az Aradon élő neves
román poéta szerkesztésében új ro-
mán irodalmi lap indult meg „Salor-
ul Literar (Irodalmi Szalon) címen.
Az első szám most jelent meg és
abban a modern román irodalom
legkitűnőbbjeit szólnak meg. A ve-
zetőcikkét Manu, a modern román
irodalom egyik izmos képviselője
írta és ebben az eszme erejéről cik-
kezik nívósan, lendületesen. Stama-
tiad két bájos költeménnyel, Cotrus,
ez a kivételes tehetségű aradi poéta
egyhangulatos verssel szerepel. —
Ezenkívül több értékes cikk és mű-
fordítás teszi érdekessé a lapot. Sta-
matiad lapja a románság körében ha-
tározott sikert aratott.

* Budapesti színházak műsora. Bu-
dapestről jelentik: A Víg-színház-
ban a jövő hét két estjén, ked-
den és csütörtökön a bécsi Burg-
theater tagjai vendégszerepelnek,
kedden Er, Sie und Er gyűjtőcím
alatt három egyszerű egyfelvo-
násos kerül színre, még pedig:
Sudermann drámája: „Sterbende
Rosen“, Schnitzler remekműve:
„Literatur“ és Csehov komédiája:
„Ein Heiratsantrag“, csütörtökön
Anton Wildgans „Kain“ c. drá-
mája kerül bemutatásra. A jövő
hét péntekjén Zilahy Lajos három
felvonásos színművét, a „Csilla-
gok“-at mutatja be a Víg-színház.
— A Renaiszanca-színház jövő
heti műsora a következő: Hétfő
„Téged is“, kedd este fél 7 óra-
kor „Őszi szerelem“ főpróbája, kedd
este háromnegyven 11 óra-
kor Ella
Ibák táncestje, szerda „Őszi
szerelem“ (először), csütörtök
„Őszi szerelem“, péntek „Őszi
szerelem“, szombat „Őszi szere-

Virágok
a kivégzett haramia sirján.

Legendák szállnak Csarugáról a szlovén parasztság között.

(Eszék, március 14.) A kivég-
zett Csaruga még mindig izga-
lomban tartja Szlavónia lakossá-
gát. Már valósággal legendás
alakká vált a híres rablóvezér.
Sirjához tömegesen zarándokol-
nak az emberek és naponta szebb-
nél-szebb koszorúkkal borítják a
sirhalmot. A lakosság között, fő-
leg a szegényebb paraszti kö-
zött erősen terjed a hit, hogy Csaruga
csak a gazdagokat fosztogatta és a
szegényeket minden-
ben segítette és azért kellett meg-
halnia, mert az „urak üldözöje“
volt. A népnek ezt a ragaszkodá-
sát azzal magyarázzák, hogy
Csaruga a szlavómiai portyázásai
alatt mindig szívesen szolgált ta-
náccsal és utbaigazitással a sze-
gényebb lakosságnak, később ü-
ldözése miatt ezek rejtkeztek és

nap délután „Az olasz asszony“.
— „A feleségem babája.“ (Der
Hampelmann.) A Blaha Lujza-
színház jövő pénteken Robert
Stolznak külföldi színpadokon
már nagy sikerrel előadott új
operettjét mutatja be, mely Faragó
Jenő fordításában „A feleségem
babája“ címmel kerül színre.
Az újdonságot Ferenczy Frigyes
rendezi és főszerepeit Somogyi
Nusi, Vaály Ilona, Rozsnyai Ilona,
Békassy Jessy, Nádor Jenő,
Boross Géza, Vendrey Ferenc és
Rott Ferenc játsszák. Szombat és
vasárnap megismétlik a darab
előadását, hétfőn s jövő vasárnap
délután a „Szulamit“-ot adják,
most vasárnap délután „Postás
Katica“. Kedd, szerda, csütörtök
nincs előadás.

és elmentek és ezért is lehetett
olyan nehezen kézrekeríteni. Az
eszéki rendőrség is értesült a Csaruga
sirjához történő nagy nép-
vándorlásról, napokon át megfi-
gyeltette a temetőt és megállapí-
totta, hogy egészen szegény öre-
gebb parasztiok, fiatal lányok és
eszéki hisztériák zarándokolnak
el a kivégzett rablóvezér sirjához
és ezek is hordják oda a koszorú-
kat. Csaruga miatt komoly sejtő-
háborúság folyik. Egy zágrábi
horvát parasztorgazmán szóváltotta
a sirhoz történő népvándorlást,
mire egy szerb lap büntött fel-
csérésével vádolja a horvát lapot.
A rendőrség nem tesz semmit a
népvándorlás megakadályozásá-
ra, arra az álláspontra helyezke-
dik, hogy a legenda önmagától is
szét fog foszlani.

nap délután „Az olasz asszony“.
— „A feleségem babája.“ (Der
Hampelmann.) A Blaha Lujza-
színház jövő pénteken Robert
Stolznak külföldi színpadokon
már nagy sikerrel előadott új
operettjét mutatja be, mely Faragó
Jenő fordításában „A feleségem
babája“ címmel kerül színre.
Az újdonságot Ferenczy Frigyes
rendezi és főszerepeit Somogyi
Nusi, Vaály Ilona, Rozsnyai Ilona,
Békassy Jessy, Nádor Jenő,
Boross Géza, Vendrey Ferenc és
Rott Ferenc játsszák. Szombat és
vasárnap megismétlik a darab
előadását, hétfőn s jövő vasárnap
délután a „Szulamit“-ot adják,
most vasárnap délután „Postás
Katica“. Kedd, szerda, csütörtök
nincs előadás.

* Alma Moodle, a világhírű ausz-
tráliai hegedűművész sikereiben
gazdag külföldi turné után tér vis-
sza Aradra és egyetlen hangver-
senyt ad március 18-án a Kulturpa-
lota nagytermében. A kitűnő művész
nő legutóbbi aradi debütálása után
a legnagyobb érdeklődésre tart szá-
mot. Jegyek Oláh Sándor könyvke-
reskedésében kaphatók.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap
három előadást tart a színház. Dél-
után fél 3-kor 24-szer és este fél 9
óra-
kor 25-ödször kerül színre Far-
kas Imre Nótás kapitánya, a premier
szereposztásában: Lengyel Irénnel,
Zilahy Irénnel, Misogával, Szücs La-
cival, Szabadkayval és Mészárosal.
Szücs Laci a jubiláris előadáson ci-
gánvzene mellett fog énekelni. — A
vasárnapi fél hat óras előadásban
Georg Kaiser „Az elcsereált gyermek
vagy a grófnő titka“ című mozi-
regénynek lesz a bemutatója, amelyet
Karinthy Frigyes fordított magyarra.
Az újdonságban Fekete Irén játsza
a női főszerepet s vele együtt fellép-
nek még Békefiné, Sárközy Blanka,
Erdélyiné, Darvas, Kassav, Mészá-
ros, Soor Jenő és Szabadkay. Ezen-
kívül egy szép jövő elé néző művész
leányok, Lóránt Erzsinek lesz első
színpadi bemutatkozása.

* „Periszkóp“ néven indult meg
egy új havi irodalmi szemle Előszá-
vában ezeket mondja: A „Periszkóp“
az emberi sorsok felforgója és kivé-
títője. Figyelni akarja az ember utját
és vissza akarja ezt tükrözni magá-
nak az embernek. Szerkesztője Szán-
tó György, az a Szántó György, aki
megírta a „Sebastianus utja elvégez-
tetett“ regényt és a „Kék lovas“ no-
vellás kötetet. Új hangja van a szem-
lének, új célokért és akarásokért akar
harcolni az írás fegyverével. A „Pe-
riszkóp“ lecséje felforgja és kiveti
az emberek elé az új művészetet és
irodalmat, — ennek a jegyében in-
dult útjára. Első száma ma jelent
meg. Sárgásbarna borítékban negy-
ven oldal, rengeteg illusztráció,
fénykép, reprodukció nyugatról,
északról, friss művészek friss mun-
kái Irői is újak, frissek: Szélpál Ár-
pád, Blaise Cendrars, Földes Sándor,
Kassák Lajos, Hans Liebstoeckl,
Malcolm Cowley, B. Marcus, dr.
Szántó Zsigmond, Tamás Aladár,
Jon Vinea, Florent Fels, Festmény
reprodukciói: Cézanne, Van Gogh,
Picasso, Delaunay, Pechstein, Eberz,
Bortnyik, Kmetty, Schiller és még
többen régi nagyok és új modernek.
A kiállítása művészi, eredeti, a Son-
nenfeld nyomdávalal stílust képi-
vel Erdélyben a modern grafika té-
rén. A „Periszkóp“ esemény, mert
már az is nagy dolog, hogy akad vá-
laki, aki irodalmi szemlét mer indí-
tani Erdélyben. Ma, 1925-ben.

* Balogh Böske bucsuja Aradtól
a Thália-kabareében. Ma, vasárnap
bucsuzik el végleg Balogh Böske a
Thália-kabareében Arad közönségé-
től. Ma két előadás lesz. Délután fél
6-kor egész olcsó helyárakkal, este
9-kor rendes helyárakkal, új műsor-
ral. Mind a két előadásban fellép
Balogh Böske. Jövő héten jön a szen-
záció: Klabriászparti.

* Az óriási sikerre való tekintettel
megismétlik a Kiurina—Leuer hang-
versenyt. A világhírű bécsi énekesek
pénteki estélyén a közönség olyan
hatalmas ünneplésben részesítette a
kiváló művészeket, hogy ez a siker
arra indítja a hangverseny rendező-
jét, hogy a hangversenyt megismé-
teljék. Nagy áldozatok árán sikerült
Kiurinat és Leuert itt tartani és így
17-én este a Kulturpalota ismét egy
egészen magasan álló művészi ese-
mény színhelye lesz. Az estnek ez-
uttal teljesen új programja lesz és
a jegyek már hétfőtől kezdve elője-
gyezhetők Oláh Sándornál.

Ne légy féltékeny. Az arany-
kigyó őlt, A szegény Jónathan, Egy
árny a muskális ablak alatt. Levél a
farsangból. Senkitem tagadja meg
önmagát. A takarékosági bizottság
szabályai, stb. című szenzációs cik-
ket közöl az „Aradi Fáklya“ mai leg-
ujabb száma.

— Vasúti egyezmény Románia és
Jugoszlávia között. A Timisoarán
tartott vasúti tárgyalások befejeződ-
tek, s a kiküldöttek az egyezségről
felvett jegyzőkönyvet ma aláírták. A
megállapodás szerint Zombolyán
két jugoszláv tisztviselő fog szolgál-
latot teljesíteni, s ezek bonyolítják
le Zombolya és Kikinda között a
kocsik átadását és a vonatforgalmat.
Az utlevél, és vámvizsgálat a vona-
ton történik, s a hivatalos közegek
Zombolyáig, illetve Kikindáig elki-
sérlik a vonatokat. — Junius 1-től
Zombolya és Kikinda között új vo-
natpárt iktatnak be, amelynek Pan-
csován át Belgrádba és Karlócan át
Szabadkára csatlakozása lesz.

A hivatalos vendég.

Békéscsabán a leányegyesület báljáról kiutasítottak egy családot, amely meghívó nélkül lépett a terembe. Az ügy, a bíróság elé került, ahol a bál rendezőségét feleltették azzal a megokolással, hogy a meghívott vendég kifosztása nem sértés.

Tekintetes Szerkesztőség! A fentiek előre bocsátása után, kérem az Igen tisztelt szerkesztő urat, döntse el, helyesen lártam el akkor, amikor azt a kérdést batorkodtam szűk családi körben megköszöntve, hogy anyósom immár 12-ik esztendeje milyen alapon kopogtat be minden év tavaszán házamba és tartózkodik 4-5 hétig lakásomban? Szerény véleményem szerint itt a család eset forog fenn, tehát teljesen jogi alapon állok, amikor arra az álláspontja helyezkedem, hogy anyósomat, mint meg nem hívott vendéget az ideén otthonomból kiutasítom... Mielőtt elhatározásomat végrehajtanám, másrészt számolva az esetleges következményekkel, kérdezem az Igen tisztelt szerkesztő urat, lehet-e a cselekvés színterére? Kérek sürgős választ mert az anyósom Kecskéfalváról mindennap megérkezhetik.

Teljes tisztelettel
Pechvogel Jakab.

Italmérők szélhámosa.

Aki végigszarolta az aradi forcsomákat.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi nyomozó hatóságokhoz a napokban több vendéglőstől feljelentés érkezett egy Popescu János nevű állítólagos pénzügyigazgató-sági tisztviselő ellen, aki nagyobb összegek erejéig megszarolta a vendéglősöket. A pénzügyminiszterium — mint ismeretes — szigorúan megtiltotta azokban a vendéglőkben az italmérést, ahová eddig nem érkezett meg az italmérési engedély. Napokkal ezelőtt egy jól öltözött fiatal ember járta sorra a vendéglőket, Popescunak nevezte magát és azt állította, hogy ellenőrzési körutat végez a pénzügyigazgatóság megbízásából. Az ellenőrzési körutat arra használta fel, hogy minden egyes vendéglőst megszaroljon. Nagyobb összegű kölcsönöket kért a vendéglősöktől pillanatnyi pénzzavarára való hivatkozással, azonban visszafizetésre semmiféle hajlandóságot nem mutat. Egyik megkárosított vendéglős Popescu után érdeklődött a pénzügyigazgató-ságnál, ahol megtudta, hogy Popescu nevű ellenőre egyáltalában nincs a pénzügyigazgatóságnak és az italmérési engedélyek felülvizsgálása végett az igazgatóság senkit sem küldött ki. Nyilvánvaló, hogy az illető zsarolás céljából kereste fel a vendéglősöket és ezért pénzügyigazgató-sági tisztviselőnek adta ki magát. A vendéglősök feljelentést tettek ellene.

Olcsó de jó könyvek
Sándor hírlapirodában, Arad. 10199

Nemzetközi kutatás

Leirer Amália gyilkosa után.

A budapesti rendőrség összefogdosta a gyilkossággal gyanúsított Rakovszky-Pötör büntársait.

(Budapest, március 14.) Az eddigi adatok szerint a rendőrségnek az a véleménye, hogy Bolla, mint villanyszámlaelőőr csengett be Leirer Amáliához, hogy a villanyórát megnézze és utána jött egyik társa is, aki Pötör volt és ő villanyszerelőnek adta ki magát. Ami nem is volt hazugság, mert Rakovszky-Pötör tényleg elektrotechnikus volt. A gyilkosság azután már csak pillanatok műve

lehetett. Kettőjük közül valamelyik ölmosdóval fejbévágta Amáliát, aki azonnal elvesztette az eszméletét. A rendőrség most a kőröspoharakon talált arjenyomatokat összehasonlítja Bollaéval. A rendőrség ma kivomozta egy nevelőnő személyében Rakovszky-Pötör szeretőjét, akit a főkapitányságon elő is állítottak. Ez a nő volt az, aki segédkezett a tébolydából való megszökésénél.

Kun Béla portréja.

Hogyan viselkedett a magyar komünizmus későbbi véreskezű vezére orosz fogságban.

(Saját tud.) Érdekes írást kaptunk, egy volt hadifogoly tiszt jellegzetes képet fest a véreskezű vörösvezérről, Kun Béláról, akivel együtt került orosz fogságba:

A Bruszilov-offenzíva idején, 1916 nyarán valahol az Ural hegy ség meredek oldalán szomorúan dőcögött a hosszú hadifogoly vonat. Pár száz magyar tisztet vitt Szibéria különböző lágereibe. Szibériába érve az első nagyobb állomáson ebédet adtak. Számlálás közben a legidősebb tiszt M. százados észrevette, hogy közülünk egy nem áll be a sorba, hanem 15-20 lépésre oldalt foglalt helyet. Egy magas, fekete, szurószemű jöltáplált, kissé kövéres alak volt ez. Panyókára vetett katonaköponnyeggel, rendfokozat nélkül.

— Nem vagyok maguk közé való — felelt durva, rekedt hangon a százados figyelmeztető szavára.

— Akkor menjen a tisztiszolgák közé, ha ön nem tiszt — folytatta a százados.

A szóváltásnak az orosz parancsnok megjelölése vetett véget. Sürgősen az ebédlétszámot kérte.

— Négy száz tiszt. — felelte a százados.

— Háromszáz kilencvenkilenc — ordította az előbbi vitaközö. Én nem vagyok tiszt! — tette hozzá dühösen.

A transzportkísérő orosz tisztnek feltűnt a kiáltás és megkérdezte, hogy ki beszél? Mindnyájan arrafelé néztünk. A harmadik vagy negyedik kérdésre előállt az illető:

— Kun Béla vagyok!

Az orosz tiszt elővette a transzport jegyzékét és megtalálta benne Kun nevét.

— Ön itt, mint kadét van feltüntetve, mondotta. De ha nem az, a táborban jelentkezzék — és áttétzik a legénységi lágerbe.

— Nem vagyok bolond legénységi lágerbe menni, hogy fizetést ne adjanak. — mormogta Kun magyarul.

Kun az egész hadifogoly tiszt láger legkülönbebb, legkövetkezetlenebb tagja volt. Volt idő, mikor büszkén kérkedett tiszt mivoltával. Máskor kézzel-lábbal tiltakozott tiszt mivolta ellen. Néha kérkedett kiütéseivel, máskor

élete szennyoltjának nevezte azokat. Állandóan káromolta az Istent, megvetett minden vallást. Ez azonban nem zárta ki azt, hogy a zsidó ünnepek alkalmával a lágerbe küldött maceszből osztlárszt ne követeljen. Ugyanekkor azonban, mint buzgó katolikus katolikus segélyért fordult az amerikai katolikus ifjúsági egyesülethez is.

Michelangelo

születésének négyszázötvenedik évfordulójára.

Egy csók és egy ökölcsapás bélyegével arcán járta meg magányos útját. A hazsa csókjával, amely homlokát és egy durhajűkő ökölcsapásával, amely orrát érte.

A művészete alig jelentett számára keservnél és küzdelemnél egyebet, Vittorio Colonna barátságától pedig — emek az önzetlen barátságának köszönhetőe Michelangelo élete legszebb óráit — nem fosztotta meg csodá tett külseje sem.

A teremtés öröme azonban, a legnagyobb örömet, amelyben művészenek része lehet, sohasem élvezte. Embertársai tiszteletét, becsülését kívívta, de szívüket nem hódította meg, — az asszonyokéval. Donna Vittoria kisasszonyokéval, világleletében sem törődött — a céhbelleknek hol hívős közönyben, hol izzó támadásokban nyilvánuló állásfoglalásától sohasem szabadult. Főlénye tudatában mégis inkább emberkerülővé lesz, semhogy leszálljon színvonaláról.

Vajjon mi vérezte a yömérdek támadás ellen, vagy pedig mivel enyhítette utóbb, ha már le nem küzdötte is. Michelangelo ember-társai előítéletét, némaságában is sokat mondó közönyét? A sors, mint tudjuk, megtagadta a harmonikus világlefogás jótéteményét, a világ legharmónikusabb mesterműveinek: a firenzei Dávid-szobornak, vagy a római Szent Péter-templomnak alkotójától. Azt kell tehát hinnünk, hogy a hivatásának tudata, a művészetébe vetett fanatikus hite volt az, ami megmentette.

Nyolcvankilenc évet élt és ebből a nyolcvankilenc évből hetvenötöt szakadatlan munkában töltött el.

Amikor 1547-ben, tehát hetvenkétéves korában reábizták a Szent Péter-templom építésének vezetését, leküzdve aggkört és betegséget, ideig-óráig felejtve Vittorio Colonnának, egyetlen barátjának halálát, megajándékozta Rómát, nem a kereszténységet,

nem, az emberiséget az ecclesia triumphans örök szimbólumaként a legmonumentálisabb építészeti alkotással, melyet máig ismerünk.

Özvegyek tánca.

Bálat akarnak a férjhez menendő özvegyek.

A mai posta rendkívül érdekes levelet hozott. A levelet „Egy özvegy” szignálja és abban életrevaló ötletet vet fel. Többek között így ír az özvegy:

„Arra a gondolatra jöttem, hogy a sok mindentféle című, rendű s rangu bálak és mulatságok között miért nem rendeznek már egyszer az özvegyek is bálát, ami a jótékonyosság címén még más célt is szolgálhatna. Itt lenne alkalom az újra nősülni akaróknak az ismerkedésre, mert hogy Arad minden férjhez menni akaró özvegye elmenne, az holbító dolog. Bizony, sok özvegy férfi és nő találna meg újra a párját, ha nyílnék alkalom a közvetlen ismerkedésre. Tapasztalatból tudom, hogy némely férfi tíz kosarat is összeszed, amíg beleun a keresésbe, azután legtöbbször beugrik és jön a várópör. Az igaz, hogy a farsang már elmúlt, de jön majd egy másik farsang és addig van még idő gondolkodni az özgybál felett.”

Igy ír a bánatos özvegy, aki szeretne férjhez menni. Az ő száján keresztül mintja sokszáz özvegy panaszos hangja szólna. Beszélni, gondolkodni kell erről az ötletéről. Nem kell mindjárt mosolyogni felette. A háboru, forradalom és az ezeket követő nyomorúság sok asszony tétére kényszerített fekete gyászruhát. Itt lenne már az ideje a házassági konszolidációnak is.

— A parlament ülése. Bucurestiből jelentik: A parlament tegnap éj jeli ülése a deji választási visszaélések kérdésével foglalkozott. A kamara elhatározta, hogy egy parlamenti bizottságot küld ki a panaszok felülvizsgálására. A bizottság kedden Deje utazik, hogy a helyszínen megejtse a vizsgálatot. — Ezután szóba került a Frigul R. T. ismeretes 70 vaggon halszállítási ügye, amelyből kiolyólag a kormányt hir szerint súlyos károk érték. Joanitescu éles támadást intézett Manulescu ellen, akinek a védekezését nem fogadta el, mert nem oszlatta el a kormányra kompromittáló vádakát.

— Az újságíró szabadjegyek kérdése. Bucurestiből jelentik: A CFR autonomiájáról szóló törvényjavaslat foglalkozik az újságírók részére adandó szabadjegyek kérdésével. Az autonomiáról szóló törvényjavaslat 42-ik paragrafusa e kérdést illetőleg úgy intézkedik, hogy minden öt éve fennálló lap egy szabadjegyet kap három fényképpel, ezenkívül 1-3 nem névre szóló szabadjegyet-igazolványt biztosít számukra.

— Új gyógyszerész Aradon. Ifjabb Angel István, Angel István dr. aradi polgármester fia, a bucuressti egyetemen letette a gyógyszerészeti vizsgát, amelynek során külföldi diplomáját nosztrofikálta a bucuressti tudományegyetem. Ifjabb Angel István a Catedralai (Thokolyi) téri gyógyszerért saját nevére írta át.

Ötven Radics-mandátumot semmisítenek meg.

(Belgrád, március 14.) A jugoszláv kormány elhatározta, hogy az alkotmány védelméért szóló törvény alapján megsemmisít ötven Radics-párti mandátumot. Mivel az alkotmány nem ír elő határidőt az időszaki választásoknál, a megsemmisített mandátumok területében az új választást bizonytalan időre elhalasztották.

— Szélhámos kereskedő. Berger és Eichner aradi textilcég ma feljelentést tett az aradi törvényszéken Bibarc Sándor kujedi kereskedő ellen, aki ravasz módon csait ki tőlük árut. Bibarc megjelent a cégnél, ahol ezelőtt készpénzért vásárolt, felmutatott egy régebbi külsejű házveteli szerződést és kijelentette, hogy hiteibe akar vásárolni, tartozása fedezésére pedig házat ajánlja fel. Bevásárolt, mintegy 22.000 lej értékű árut. A cég nemrégiben kérdőzködött Bibarc vagyoni állapotára felől és azt a meglepő értesülést nyerte, hogy Bibarcnak semmiféle vagyona nincs, a kérdéses házat pedig már rég eladta. Ezért ma a cég feljelentette Bibarcot csalásért és bűnügyl zárlatot kéri a bíróságban levő árukészletre.

— Vértósszu a meggyilkolt jassy rendőrprefektusért. Bucurestiből jelentik: Még csak pár nap választ el a jassy prefektus ellen elkövetett gyilkos merénylet ügynek a főtárgyalásától. A bucaresti hatóságokhoz érkezett jelentések szerint Focsariban, ahol a főtárgyalást megtartják, de ezenkívül egész Putna-megyében féktelen izgatás folyik Zelea Codreanu diák. Manciu prefektus gyilkosa érdekében. A diákság hatalmas tüntetésekre készül és attól lehet tartani, hogy a tüntetések zavargásokká fajulhatnak. Ennek megakadályozására Bucurestiből és más városokból nagyszámú megerősített rendőr és csendőrsztagokat vezényeltek Putna-megye egyes részeibe és Focsar városába. Érdekes, hogy a meggyilkolt Manciu prefektus családtagjai a gyilkosság helyszínén megesküdtek, hogy ha a bíróság Zelea Codreanun felmentené, úgy sajátkezüleg vesznek megfelelő elégtételt a gyilkos diákon.

— Még mindig súlyos a megsebesített osztrák író állapota. Bécsből jelentik: A merénylet következtében súlyosan megsebesült Bettauer Hugó író még mindig nincsen túl az életveszélyen, sőt állapota súlyosabbra fordult, mert a tüdőlövés következtében tüdőgyulladás lépett fel. Az orvosok azonban remélik, hogy Bettauer életben marad. A nyomozás legújabb adatai szerint Rohstock Ottónak, a merénylet fogtechnikusnak, akit tegnap átkísérték az országos törvényszék fogházába. büntérsai vannak.

Az aradi
ERZSÉBET MOZGÓ
Vasárnap márc. 15.
NÉVTELEN EMBER
I. II. rész egyszerre. Előadások
középső 3, 5, 7 és 9 órákor.
Jön! Jön!
NOTREDAMEI TORONYÓR.

— Tettenért donánycsempészek. Egyik aradi nyomozó hatóság szabású donánycsempészetet leplezett le tegnapelőtt. Két Aradkörnyékbeli földesgazda egész szekérrakomány dohányt hozott Aradra eladás végett. A dohányt sikerült lefoglalni és kiderült, hogy a dohánycsempészek állandóan nagymennyiségű dohányt hoznak be Aradra és viszontelárúsítóknak adják el, akik házról házra járva kínálják a csempészdohányt. A nyomozás tovább folyik és előre láthatólag több letartóztatás történik.

— Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége 1925. március 15-én, vasárnap délelőtt 10 órákor tartja meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

— A perzsaszőnyeg és gobelin-szövésnek egy nálunk újszerű szakmiféle alakult meg, mely nemes céljává tette, hogy a hazai perzsaszőnyegszövés színvonalát lehetőleg emelje. E célból a Manus Szőnyegszövetépek Conop (Jud. Arad) vezetősége műhelyeknek, de különösen otthon dolgozóknak, kik mellékeresetként vagy mint hőlgyeink oly nagy része saját maguknak és kelengyjükben készílik igazán kevés kiadással a kincseket érő szőnyegeket, készségeket tanácsal és tettel. A legjutányosabb áron küldi eredeti típusú tökéletes szőnyegeit, villát, ollót, stb., értékes antik szőnyegek rajzmintáit és valódi perzsa színekre festett, szakértelemmel összeállított legjobb fonalakat, mivel ezek minden szőnyeg értékének legjobb feltételei. — Megrendelés levélileg közlendő a nagyság, esetleg kívánt színek, melyek mindig utána kaphatók. Az ismert szőnyegkönyvek legtöbb rajzát is raktáron tartják.

Könyvtáratok jó árban vesz Kerpel. — Kabarémegnyitás. 14-én szombaton este nyílt meg elsőrendű műsossal a Metropol-kabare. Minden nap reggelig nyitva. Elsőrendű tagok.

Az ellopott vigiáték.

Lakatos László darabját elplagizálta egy amerikai szerző. (Budapest, március 14.) Érdekes affér foglalkoztatja napok óta a magyar és az amerikai színház köröket. Az affér egy ismert amerikai színművész egyik darabja körül támadt és newyorki jelentés szerint a bíróság előtt fog beteljesülni. Lakatos László *Zafirgyűrű* című háromfelvonásos vigiátékát, amely több európai színház műsorán is szerepelt, Amerika színpadára egy George Choos nevű színházi vállalkozó vette meg és Newyork egyik színházában akarta előadni. Nemrégiben meg is kezdték a próbákat a „Zafirgyűrű”-ből, ki volt már tűzve az előadás napja, amikor Choosnak tudomására jutott, hogy az amerikai színművész

Shubert-trüszti *Bijou színházában* „Epizód” címen játszanak egy vigiátékot, amely nagyon hasonlít a „Zafirgyűrű”-höz. Choos megnézte a darabot és a függöny felgördülte után percről-percre növekedő meglepetése, megismerve a szerző szövegére hallotta ugyanazt, ami Lakatos László *Zafirgyűrűjében* történik. Az előadás teljesen meggyőzte arról, hogy az amerikai szerző szövegére plagizálta Lakatos László darabját. Annak meglepőbb volt a dolog, mert az *Epizód-Zafirgyűrű* szerzőjeként a színpadon egy eléggé ismert amerikai író, Gilbert Emery szerepelt, aki valóságban *lemásolta angol nyelvre a Zafirgyűrűt*. Choos rögtön megette a szükséges intézkedéseket. Bejelentette a washingtoni törvényszéknek, hogy az „Epizód” című darab nem más, mint közönséges plagium és kérte, hogy társak meg az előadást, miután rövid idő múlva ő is beakarta mutatni a „Zafirgyűrű”-t. Hogy most mit fog határozni a washingtoni törvényszék, az a napokban dől el.

Jön! Jön!
Kékszakál
nyolcadik felelőse.
PANOPTIKUM.
Kiváncsiság. — Szerelmibánál.

Párisi tréfa: Egy kedves fiatal költő egy este a becsületrend, szalagjával jelent meg a törzskávéházban. Nosza körültekintő barátok, hámulták a piros szalagot és gratuláltak a költőnek: — Ez nagyszerű — mondta egy időbarát — s te nem is mondtad nekünk, hogy megkaptad. — Csak ma kaptam, — szerénykedett a költő. — Ma? A kultuszminisztériumtól? — Nem. A rendőrségtől. Általános csodálkozás. A költő megmagyarázza: — Három hónappal ezelőtt az utcán találtam ezt a piros szalagot. Bevittem a rendőrségre és miután az előírt három hónap alatt a tulajdonos nem jelentkezett a talált tárgyért, a rendőrség a törvény értelmében nekem adta, a becsületességteljes megtalálónak.

A költő és a tözsdéelőzománys író barátok. Egyútnak szokták elszíni pártaszalkát. A költőnek rendszeren a tözsdével van baja, a tözsdésnek a szerelemmel. Most régebben nem látták egymást. A költő konstatálja, hogy barátja rossz szívet van. — Mi bajod? — Hej, hej... — Mégis? — Szerelm... — Beszélj már... — Barátom, nő van a dologban. Ő is ten szeretek és örülten szeretneki! — Te marha, akkor mit akarsz? — Tört ki a költőből a logika, ami ott szuny nyadozik minden poétában. A tözsdés szomorúan rázta a fejét: — Csak az a baj, hogy két különböző nőről van szó.

— Visszavonulnak a kurd felkelők. ngorából táviratozzák: Diarber környékén több falu, amelyeket eddig a felkelők tartottak egyszálva, felszabadult.

— Az angol királyi pár utazása. alatsból táviratozzák: Az angol királyi pár a jövő héten átutazik Franciaországon és Olaszországba megy, ahol Genuában hajóra áll. Az angol uralkodópár fogadtására nagy előkészületek folytak. Calaisban Doumergue közsasági elnök külön megbízottja gadia a magas vendégeket, akik az elnök különvonatán teszik meg az utat Franciaországon keresztül.

— Lemondott a fimszoral ügydi kamara elnöke. Nagy meglepetést keltett az úrvédek körében, gy Tigoreanu Livius dr. a temesvári kamara elnöke lemondott tisztéről. A választmány jegyzőkönyve fejezte ki ragaszkodását, s külttség fogja felkérni Tigoreanu, gy szándékát másítsa meg.

— Titokzatos betegség pusztul verikában. Chicagóból táviratozzák: A legutóbbi héten egy titokzatos új betegség következtében 201 ember halt meg. A betegek erős vérzés fogja el először, azután veszei keletkeznek és rövid szendés után meghal.

— Megnyitnak az iskolák Aradros iskolaszéke mai tilésén — orvosai jelentés alapján — elharozta, hogy az iskolákat, amelyek a tömeges spanyolnátha egbetegetések folytán zártak, ismét megnyitják. Az iskolák kiadta rendelését, hogy márcus 16-án, hétfőn újra meg kell kezdeni a tanítást az összes iskolában.

— Eljegyzés. Kárpóti Janka és álman Lajos gyógyszerész jegyeik. (Minden külön értesítés helyett).

— Házasság. Orieshaber Fanny és Hirsch Izó f. hó 15-én délután órákor házasságot kötnek lakáikon: Arad, Str. Vasilie Stroiescu (elek-v-u.) 12. (Minden külön értesítés helyett).

— Vasárnap lesznek a szentszéki ilasztások. Jelentettük már, hogy a br. kel. szentszék elrendelte a zínódusi választásokat, hogy az szszülő színódus minél hamarabb önthessen a püspöki szék betölése kérdésében. A választások olnap vasárnap kezdődnek.

— Nagyarányu sztrájkj Olaszországban. Rómából táviratozzák: A szociáldemokrata szakszervezek munkásai ma csatlakoztak a ascisták által klánodott lombardiai sztrájkhoz és ezzel a sztrájkolók száma százezerre emelkedett. A csak Lombardiára tervezeti sztrájk lassanként átcsap a zomszédos tartományokba is.

— Megnyitlik az aradi Luvral. Megirtuk, hogy a Luvral aradi ruház hitelezői elfogadták a negyvenszázalékos kényszeregyeségi ajánlatot és a közeli napokban újra megnyitlik az üzlet. A régi cégtulajdonosok ma megálapodást létesítettek, mely szerint az üzletet Kőő János aradi textilnagyereskedő veszi át, az adósságból kifizet 300.000 lejt — a többi adósságot a régi cégtulajdonosok fizetik. Kőő beveszi társának Singer Sándort.

Jön! Jön!
HARRY PIEL.

KÖZGAZDASÁG

Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság 1924. évi mérlege.

Az Erdélyi Hitelbank 1924. évi fizet-eredménye a közzétett számadatok szerint a nehéz pénzügyviszonyok dacára is minden tekintetben kielégítő és az elmúlt évhez viszonyítva jelentős emelkedést mutat.

A múlt évi tiszta nyereségei (Lei 4.388.895.—) szemben az 1924-i üzletév Lei 6.315.805.— tiszta nyereséggel zárul, mely összeghez tulajdonképpen hozzászámítandó még a kétes követelések tartalékalapjára az adó törvény vonatkozó szakasza alapján adómentesen átvezetett egymillió Lei. A kihelyezések, (folyószámlaadósok, váltótárca, és jelzálog kölcsönök) végösszege az 1923-as év 124.391.653.— Leire rugó tételével szemben 175.967.138.— Leit tüntet fel. A betétek rovatánál szintén erős emelkedés állapítható meg és ezen tételnek az általános rossz viszonyok közt elért cca 33%-os emelkedése az intézet irányában megnyilatkozó bizalom hiú tükörképét adja. A mérleg végösszege (247.727.425.— Lei) összehasonlítva a múlt évi-vel. (Lei 174.753.514.—) mintegy 45%-os emelkedést mutat.

AUGUSZTUS ELEJÉN LESZ AZ ARADI MINTAVÁSÁR.

(Saját tudósítónktól.) Az 1925. évben Aradon rendezendő mintavásár állandó bizottsága a mintavásár végleges időpontját 1925. augusztus 1—10 napjaira tűzte ki. A mintavásár mezőgazdasági- és állattudományi kapcsolatos. Az állandó bizottság kebeléből összeállított szűkebb körű végrehajtó bizottság a Karara helyiségében létesített „Mintavásár-trodá”-ban áll állandó permanenciában a felek rendelkezésére. A mintavásár helyisége a Moise Nicoara Lyceum épülete, az előtte elterülő kerttel együtt és a Nyári színház épülete. A végrehajtó bizottság ezúton is felhívja a gyárosok, iparvállalatok és a kisiparosok figyelmét arra, hogy teljes számban vegyenek részt Arad közgazdasági életében ezen nagyjelentőségű erőpróba megnyitványaiban.

Zürichben 2.66, Párisban 9.45 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 14.) Kifizetések: Páris 10.68, Zürich 38.90, Newyork 205, London 992, Prága 6.17, Milánó 8.40, Belgrád 3.33, Bécs 341, Budapest 348.

A mindég szem előtt tartott óvatos mérlegezési elvek érvényesítése mellett is elért kedvező eredmény lehetővé teszi az igazgatóságnak, hogy eddigi az intézet mind teljesebb megerősödése érdekében követett igen óvatos osztalék-politikájából engedjen, és ezért a közgyűlésnek olyan osztalék megállapítását fogja javasolni, mely a múlt évit tetemesen feijülmulja.

A közgyűlési tárgysorozat 5. pontja értelmében az igazgatóság az intézet alaptőkéjének felemelésére vonatkozólag tesz javaslatot. Ezen elhatározást és annak mielőbbi fogantatását feltétlenül szükségessé teszi az intézet fizetőkörének már eddig is észlelhető nagy lendületű fejlődése, de még inkább a vezetőségnek azon természetes törekvése, hogy az intézetnek Erdélyi közgazdasági vonatkozásaiban eddig kialakult jelentősége a jövőben is csorbátlanul fennmaradjon.

Az Erdélyi Hitelbank közgyűlését folyó hó 24-én kedden d. u. 5 órakor fogja megtartani az intézet tanácstermében.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS.

(Március 14.) Berlin 123.437, Amsterdam 207.10, Newyork 518.50, London 2480.50, Páris 26.70, Milánó 21.10, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, Bucuresti 2.55, Varsó 0.000100, Bécs 0.0073.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT.

(Március 14.) Berlin 123.875, Amsterdam 207.15, Newyork 518.50, London 2481, Páris 26.72.50, Milánó 21.07.50, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, Bucuresti 2.66 (?), Varsó 0.000100, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT.

(Március 14.) Kifizetések: Páris 10.70, London 990, Newyork 206, Milánó 8.42, Zürich 39.30, Bécs 29.10, Prága 6.14. Valuták: Napoleon 750, aranyárka 48, leva 1.38, török lira 1.03, angol font 970, francia frank 10.65, svájci frank 39, lira 8.36, drachma 3.40, dinár 3.25, dollár 204, lengyel marka 3775, osztrák kor. 28.50, magyar korona 27, szokol 5.95.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Március 14.) Prága 2139—2157, szokol 2119—2139, Belgrád 1155—1163, dinár 1135—1157, Newyork 72.070—72.500, dollár 71.870—

72.500, Páris frank 3710—3734, Bucuresti lej 348—350, Milánó lira 2923—2941, Bécs osztrák korona 101.40—102, London font 345—347.000.

— Megkezdik az adófelebbezések tárgyalását. Az aradi pénzügyigazgatóságon április elsején kezd meg működését a speciális adó kivető bizottság, míg az adófelebbezéseket március 25-én az első emelet 12—13. számú igazgatósági előszobában kezdik tárgyalni. A speciális bizottság egész napon át fog dolgozni, míg az adófelebbezéseket minden nap csak délután fél 3 órától kezdődőleg tárgyalják. A két bizottság összeállítása eddig még nem történt meg. A pénzügyigazgatóság a II. adó kivető bizottság tárgyalásainak vezetésével Doctor Vazul osztályfőnököt bízta meg és Popescu István osztályfőnököt ismét régi munkakörébe helyezte vissza.

Jön! Jön!

HARRY PIEL.

— Eladott aradi ingatlanok. Ehrenwald Jakabné eladta a Str. Cantacuzino 34. sz. házat 310000 lejért Palágyi Ferenc és nejeének. — A Victoria takaré- és hitelintézet eladta a Str. Alexandr. Gavra 24. és Str. Cantacuzino 5. sz. házat 440000 lejért Jonesca Jánosnének. — Beck René eladta a Str. Vasilie Stroescu 21. sz. házat 150.000 lejért Krausz János és nejeének. — Schmidt Erzsébet eladta a Str. Teodor Ceantea 2. és 3. számú házat 300.000 lejért Juhász János és nejeének. — Krausz János és neje eladták a Str. Lahovary 17. sz. házat 105000 lejért Konrad János és nejeének. — Özv. Codilia Sándorné eladta a Str. Episcopul D'Radu 13. sz. házat 300.000 lejért Weisz Ármán és nejeének. — Spitz Tivadar és neje eladták a Str. Ilarie Chendi 5. sz. házat 1.900.000 lejért Stern Gyula és nejeének.

— Különös esőd. Érdekes csőd ügyének aktái kerültek ma az aradi törvényszékhez. Nemrégiben Mihály János kisjenői rövidárkereskedő 400 ezer lej passzívával kényszer-egyezséget kért maga ellen és hitelezőinek harminc százalékos egyezséget ajánlott fel. A hitelezők nem fogadták el az ajánlatot és így a kereskedő csődbe került. A törvényszék dr. Buszta János kisjenői ügyvédet nevezte ki csődtömeggondnoknak. A csődtömeg elárverezése azonban csak 55 ezer lejt eredményezett és mint utólag az elszámolás alkalmával kiderült, a tömeggondnoknak az eljárás körül több költsége volt, mint a bevételezett összeg. Így a csődeljárásból kifolyólag a hitelezők egyetlen banit sem kaphatnak.

Jön! Jön!

Kékszakai nyolcadik felesége.

Tarkaságok.

Könnyű testi sértés miatt fölleltett egy gazdát a felesége. A bíró megkérdezi a vádlottól:

— Igaz az, hogy eltört egy pipaszárat a felesége hátán?
— Igaz, — mondja a gazda — sajnálom is öléggé.
— Hát sajnálja, akkor miért tette?
A vádlott tiltakozva fölemeli a kezét:
— A pipaszárat sajnálom.

Egy ismert művész a színpadon meglátogatott egy bírsós nőt. A kitűnő asszony a kezébe vette a művész párnái kacsáját és így kezdte a jóslatot:

— Önnek völgyénye van!
Bár alapszabály véve ezt nem volt nehéz kitalálni, mert a művész már évek óta mutatkozik együtt a völgyénnel, a kliens mégis nagyon meg volt elégedve a bevezetéssel és sugárzó arccal négetta Pythia helytartóját:

— Mi van vele? Mondja gyorsan! Milyen tervvel foglalkozik?

— Az öreg asszony keseteljes hangon folytatta:
— A völgyény komolyan foglalkozik azzal, hogy rövidesen megönsüljön...

Erre az asztalra csapott a művész és felkiáltott:
— A nyomorult! Éretem, hogy a téképél akar hagyni...

Egy komédiás gyermek története.

Nagy cirkusz film!
KERTÉSZ DEZSŐ rendezésében.
Főszerepben: MARRY KIDD.

Ma vasárnaptól az aradi APOLLONBAN

Megérkeztek az „ORIENT” divatáruházba, ARAD, Strada Alexandri (Salacz-uca) sarok
Convarcotok, Boerberik, szövetujdonságok és seiyemkelme különlegességek. Férfi szövetek nagy választékban.

Nem jó anya, ki **Höfner** hintónnal, pommel, szennel védi a kisgyermekét...

S T R A S S E R

Convergenok
Barberik
Marocsinek
Creppek
Epondek
nagy választékban
Olcsó árak!

NAGY GEZA fényképész

műtermében művészi beállítású gyermekfelvételek, izlőses finom kivitelű portréfelvételek. Kis képek után nagy képek, aquarellék, pastellek minden formában készülnek. Aműtermen állandóan sütve. Arad, Boly. Reg. Mariá 8. (v. Andrássy-tér)

Véres kommunista-harcok Németországban.

Hét halott, huszonöt súlyos sebesült áldozata van az összeütközésnek.

(Halle, március 14.) A német kommunistapárt ma Halleban nagy gyűlést rendezett, amelyen angol és francia kommunista küldöttek is résztvettek. Az angolok és a franciák is felszólaltak, természetesen anyanyelvükön, s beszédeiket németül is tolmácsolni akarták. A gyűlésre kirendelt rendőrsízt azonban a beszédek németnyelvű tolmácsolását nem engedte, mire nagy felzúdulás keletkezett. A rendőrsízt erre fel-

oszlatta a gyűlést és ekkor a tömeg soraiból több lövés dördült el. A tüzelést a rendőrök viszonozták. Az összeütközésnek 7 halott, 25 súlyosabban és 15 könnyebben sebesült áldozata van. A halottak között egy asszony is van és 4 rendőrtisztviselő is megsebesült könnyebben. A nagy tolongásban egy lépcső korlátja leszakadt és többen lezuhantak, a kik valamennyien könnyebb sérüléseket szenvedtek.

SZERELMES ÉLENYEK

19. Reménytelen. Legokosabban teszi az a leány, ha kijelenti a fiúnak, hogy ő tisztességes urleány, aki nem hajlandó illőtlenül és magát megszólásnak kifenni és hogy ő róla semmi rosszat ne tételjezen fel, mert könnyelmű lépést nem volna képes elkövetni. Mindezt tudassa a fiúval, hiszen az szerelmes a leányba, csak még nem határozta el magát a nősülésre. Azért a leány tudathatja vele, hogy szereti, de legyen okos és rátartós, ha célt akar érni s ha azt akarja, hogy — mint illik — az anyakönyvvezetőnél fejeződjék be a szerelmi idill. — Fehér rózsá. Próbálja meg ezt az ismertetést más vágyánra terelni, vagyis azt a Don Juan természetű embert megbarátkoztatni a házasság gondolatával. Megmondhatja neki, hogy nagy szimpátiát érez iránta, mint talán még senki iránt, de nem térhet le az éreay útjáról. Ezeket mondja meg neki, de ne levélben, hanem szóval. Ha az illető semmi módon sem bírható arra, hogy nősüljön, akkor kerülje őt, mert — hívja meg — ha gyönge lesz, egy rövid ideig tartó boldogságot egész élet boldogtalanságával fizethet meg. Ön még fiatal, még akad önnek kérője s nagyon szomorú volna, ha majd keserves megalázkodásával kellene valómást tennie jóvondobeliének, mielőtt férfihez megy. Legyen okos és erős, ezt sohásem bánja meg egy leány sem. — Irenke. Nem értettük meg jól sorait. Az a férfi, akit ön szeret, már nős volt s ön azt írja, most nőlegény. De ha nem

az ön, hanem a más nőlegénye, akkor nincs értelme ennek a rettenetes nagy szerelmnek. Hogy egy tizenhatéves lány 38-40 éves férfibe legyen reménytelenül szerelmes, az kissé komikus. Verje ki a fejéből az egész dolgot és iparkodjék magához illőt találni. — Szép 16 ellen nagyon sok háziszert ajánlanak. Legjobb a mosdóvízbe állandóan kis boraxot tenni. Ettől elhalványodnak a szeplők, s ha kissé bepuderezi az arcát, alig látszik. — Ha valaki 16 éves korában igen boldogtalanul szerelmes, nem csoda ha leveleiben helyesirásai hibákat csinál: — Vanna. Igazán nem érünk rá bakfis leányoknak tanácsot adni arra nézve, mikép hódítsák vissza azt a gimnazista lovagot, akinek jobb volna tanulni ahelyett, hogy leányoknak elcsavarja a fejét. Ráér még maga is ilyen ügyekben tanácsot kérni. — Ember. Nagy részvételt olvastuk sorait. Egy sokat szenvedett nő eltévesztett életének fájdalmát. Igen, mert ön tévesztett utakon haladt. Kissé realisabban, okosabban kellett volna a jövőbe tekintenie. Most hallgassa meg tanácsunkat: Mivel ma nagyon nehéz állást kapni, keressen egyelőre házvezetői vagy anyahelyettesi állást olyan helyen, ahova gyermekét is magával viheti; ahelyett, hogy a multtal törődne, nézzen a jövőbe, keressen gyermekének állandó otthont, biztosítva kenyereét. Ne várjon nagy csodákat a szerelemtől s az élettől is csak annyit, amennyit megalkuvással el lehet érni. Hiszen a legtöbb ember élete, akit a legboldogabbnak tartunk is, csupa megalkuvás. Egy özvegy emberhez, akit gyermekeihez jó anyát keres, férjhez is mehet.

SPORT

O AAC-ATE és Glória CFR-AMTE kettős bajnoki footballmérkőzés vasárnap, március hó 15-én délután az óvártéri sporttelepen. Ezen nívónak ígérkező első tavaszi bajnoki mérkőzések elé nagy érdeklődéssel tekint városunk sportközönsége. Délelőtt Glória II-AMTE II és AAC II-ATE II szövetségi díjmérkőzések.

O A Hellas Sport Club első rendes évi közgyűlése f. hó 25-én, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a város háza kis tanácstermében. Az elnökség.

Jön! Jön!
HARRY PIEL.

MOZI

xx A „Mogoli oroszán“ nagy sikere az aradi Urániában. Tegnap bemutatja alkalmával nagy sikert aratott az aradi Uránia mozgószínházban a hatalmas, 10 felvonásos „Mogoli oroszán“ filmremek, amelynek rendkívüli érdekessége az, hogy Moszkovine világhírű moziszenészt utolsó szerepében mutatja be. Az előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Egy komédiás gyermek története“. Mary Kid-film bemutatja az aradi Apollóban. Ma, vasárnap mutatja be az aradi Apolló mozgószínház „Egy komédiás gyermek története“ című filmremekét, amelynek a világhírű Mary Kid a főszereplője. A nagyszabású, gyönyörű filmet Kertész Dezső rendezte, a nagyszerű magyar rendezőművész, akinek egyik legjobb filmje ez. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Kedden mutatja be az aradi Uránia mozgószínház a „Gyémántcsempészek“ filmremekét Róbert Warwickkel a főszerepben.

Cenzurát: Praelectura Tudatului.

Feloldó szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

NYILATKOZAT.

A Kolozsváron megjelenő „Mólnarok Lapja“ 9-edik számában személyemet sértő minden alapot nélkülöző cikk jelent meg.

A cikkről ellen folyamatba tettem a sajtópert, amelynek eldőlteig a cikkirő jellemének a megítélését a közönségre bízom.

SCHILLINGER SAMU
Erdős.

Jön! Jön!
Kékszakai ryolcadik felesége.

ÉRTESÍTÉS.

MEGNYILT Pohonits és Krausz

uri szabó divatszalonja
Arad, Str. Consistorului No. 4.
(Zenede épület).

Készítenek a legkényesebb igényeknek megfelelő ruhákat a legmodernebb kivitelben, szolid árak mellett. 1405

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy

Ügyvédi irodámat Cuvinban, u. p. Ghioroc 72. sz. alatt megnyitottam

Cuvin, 1925. március 14.

Tisztelettel:

Dr. Zubriczky Dionisiu
ügyvéd.

Uj csemege üzlet

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Arad, Str. Alexandri 1
(Salacz-uoca)

a corso közvetlen közelében új, modernül berendezett **csemege és fűszer üzletet nyitottam**, melyben állandóan raktáron tartok a háztartáshoz szükséges mindennemű friss csemege és fűszer árut. 1517

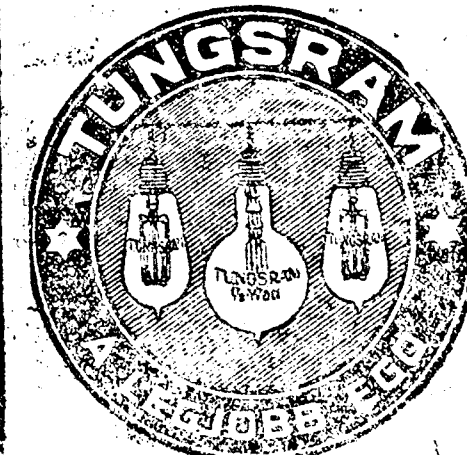
Olcsó árak!

Pontos és gyors kiszolgálás!

Szives pártfogást kér:

„ITALIA“
csemege és fűszerüzlet tulajdonosa

CREȚA F.-né.

Mogoli oroszán

KEAN MOSJUOKINNAL a főszerepben.

Még ma vasárnap és hétfőn

az aradi Urániában.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. :: 2 órák.

Szerényebb igényeknek megfelelő 3 szobás magánház 120.000 lejért a földértől 5 perenyire eladó.
Uranul Iroda Arad, Köpostával szemben.

REISEBEGÜNSTIGUNG ZUR BUDAPESTER INTERNATIONALEN MESSE,
10-27. April. Messeausweise und 50% Fahrkartenermäßigung. Zur AUSS-TELLUNG in PRAG, Hünroise 1-21. Mai. Rückreise 15-21. Mai. Dampferverbindungen von CONSTANZA nach CONSTANTINOPEL—JAPPA und PIRAEUS. Anschliessliche Ausgabe nur bei 326
„IDET“ Reise- und Speditionsbüro. — Arad, Strada Bratislava 3. Telefon 308.

Szőlősházahelyek
Arad, Strada Mos Ajun (Szél-nocai) parcellákon részletre is eladhatók ma a helyszínen.
„ARGUS“

Tanyás-birtok
a várostól 8 kilométerre nyugatra 15 kat. hold elsőrendű szántó 2 éves épületekkel, 13 jószágra állóval a melléképítéssel eladó.
„ARGUSNÁL“ Str. Eminescu 1. (Dokk F.)

Tenyészkosok
kerülnek eladásra a tamásdai uradalom francia fésűs morinó fajtájú tenyészetéből, amely a olujai orsz. állatkiállításán I. nagy aranyérmét nyert. Állomás Tamásda, ahol megtekinthető. Ugyanott kiváló mangolica tenyészkanok is eladók.
Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál
AGROCOMERCIA
S. A. Oradea-Mare, Str. Bratislava No. 1a, vagy Salonta-Mare. 1518

Zongorák
ujak és keveset használtak elsőrendű wien, német és angol gyártmányúak állandóan raktáron. Legmesszebbmenő jóállást vállalok! Rézítettzetésre is! Jutányos árak!
STERNBERG
zongora gyári lerakat.
Oradea-Mare, Piata Unirei 2. Telefon 13-45. Sirocco No. 175

Berlinbe utazó ardeályok és bánáttak ne mulasszák el megnézni a „Könische Oper“ nagy revüjét:
„DAS HAT DIE WELT NOCH NICHT GEGEHEN“
James Klein igazgató összehajtásában.

Garahonci 1^a portland cementet engros és detailban
állandóan raktáron tart és legolcsóbban elad
a garahonci cementgyár vezérképviseleté:
Kornis Zsigmond és Márton, Arad,
Bul. Reg. Ferdinand No. 48. (volt Fa-uoca sarok). — Telefon 654. 10194

Ruhákat szépen, gyorsan és pontosan fest, tisztít: Hosszpodár, Arad, Str. Stroleson (Teleky-uoca) 13.

Biztos tőkebefektetések!
Bérház 5 üzlethelyiséggel, 18 lakással nagy bérjövdelemmel, — Piacféren emeletes ház, parkettás lakásokkal. — Legforgalmasabb útvonalon üzletház, átadható üzlethelyiséggel és 3 szobás lakással 500 ezer leiert. — Szép magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással nagy kerttel a belvárosban. — Újonnan épült üzletház, hiszerüzettel, italmérésel, átadható lakással, kedvező fizetési feltételekkel. — BELVÁROS KÖZELÉBEN MAGANHÁZ elfoglalható 3 szobás lakással 270 ezer leiert. — BÉRHÁZ 4 lakással 180 ezer leiert. — Magánház kerttel 120 ezer leiert. — Magánház 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, nagy udvarral 300 ezer leiert eladók. HAASZ-IRODA, Arad, Str. Románului No. 5. (Zrínyi-uoca.) 16643

Férfi, női divatszövetek
óriási választékban versenyen felüli árakban
Iosif Glésinger si fiul cégnél
Arad, Str. Mejlau (Ferral-uoca).
Közvetlen behozatal. 1526

Zongora hangolást és javításokat előző ésszóló
MELIS, Arad, Str. N. Pompiliu (Kasza-uoca) 21. sz.
VESEK és ELADOK zongorákat

PÉNZZÉT
5000 lejen felüli előnyösen gyűmölcsöz-
tethet Ludovic Klein, Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügyiügysége utján.
Telefon 6-8b. Válaszbélyeg. 829

Világhírű Underwood írógépek vevérkép-
viselete ARAD, Strada Mejlau és raktára (volt Forray-u.) sarok.

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST. 218
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

PIATA AVRAM JANCU-TÉREN levő ÜZLETHELYISÉG 2 nagy raktárral meg-
felelő nagyobb ANGRÓ VAGY DETAIL ÜZLETNEK KIADÓ. Érdeklődni lehet az Aradi Közlöny kiadójában. 1425

FIGYELEM!
Iparosok, malomtulajdonosok, autógazdák, petróleum-termékek detail-elárusítói stb. — Nagydani elárusítás belföld és külföldre:
Könnyű és nehézbenzin, petroleum, gépolaj, (Motorine) pacura és nyersolaj tartálykosiban és herdőokban.
Ajánlatot kívánatra küldünk.
„SOALAR ROMÂNĂ“ Soc. Anon. de Foraj si Industrie de Petrol, PLOESTI, Strada Anast. Panu No. 6.
Telefon 59-2. 880 Sürgönyeim: „Solarem“.

„MURMUR“
A tavasszi idény kezdetével a sikeresen megkezdett 1925
női kalap tanfolyamot
újából megkezdem.
Ugyssintén tavasszi kalap-újdonságok készítésébe legújanyosabb áron vállalom
Cornelia Binder
Arad, Strada Eminescu (Dokk F.-u.) 48.

Arad, Strada Alexandri 5. szám.
a Központi helyiséggel szemben a
„Salon de Moda“
kalapszalonn 761
ajánlja eredeti bécsi modelljeit, valamint trotteur kalapújdonságait a m. t. hölgyközönség figyelmébe.

Magas hőfoku 408
köszén, koks, Retorta-
és erdei bük-
faszén
házi és ipari célra, házhoz szállít.
Telefon 381.
Altman Ede,
Arad, B. Reg. Ferdinand (Boros E.-tér) 44.

Rudolf Mosse 1391
Petroleum kimerő tartányok
VACUUM-féle rendszerűek eladók. Bővebbet:
Kellner Béla
szállítónál Arad,
Bul. Reg. Ferdinand (Boros E.-tér) 58.

Turautó,
hatülékes, modern, majdnem új, olcsón ELADÓ, esetleg kisebbre ATCSERELHETŐ. Ugyanott bőrfedezés, könnyű, fekete új HINTÓ eladó.
Bővebbet GYÖRFFY, „MURES“ Irodájában, Arad, Strada Unirei (Páblán Gábor-uoca.) 15148

Gyakorlott szövő- és fonómester
azonnali belépésre kerestetik magas fizetés mellett, régi textilgyár részére. Azonnali jelentkezést
Mayer Richard és Tsa.
utóda cégnél
Arad, Piata A. Iancu 18. (Szabadság-tér) 10208

Kérjen festék szállítójától
O. Fritze-féle
elsőrendű
acokot és lacc festéket.

Olcsó tölgy parketta — hulladék tűzifa
kapható az ARADI FAIPARI VÁLLALAT Curtici-utj fűrésztől szemben.
Telefonszám: 187 és 501.

Eladó egy 3-as számú Wertheim pénzszekrény
MEGTEKINTHETŐ:
Arad, Str. George Popa (Ferdinand-u.) 4. II. em. 52 ajtó. 1484

Női, leányka és fiu felöltők, ruhák, legszebben és **Deutsch Anna** divattermében Arad, Strada Mărășesti 3. (Kossuth-u.) **Kész ruhák** állandóan kaphatók

Kerékpár sanatorium

Arad, Strada Mărășesti No. 6. (Kossuth-uca) Rendelésre elfogad új kerékpárok készítését és minden szakmába vágó speciális javítását

Ioan Sambura

Elsőrendű zománcozás! — Vesz és elad kerékpárokat, motorkerékpárokat, varrógépeket, kerékpárgummi és alkatrészek állandóan raktáron

Apró hirdetések.

Üzlet

ÜZLETHELYISÉGEK a város legforgalmasabb utcájában május 1-re lelépés nélkül kiadó. Bővebbet Ortutsv palota házigondnokánál Arad. 1365

ELSŐR NŐC Átterem, kerthelyiséggel visszavonulás miatt eladó. Cim „Fortuna” (Wallinger)-irodában Arad. Str. Consistorului (Batthyány) 31. 10006

EGY FÜSZERÜZLET italmérséssel, forgalmas helyen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1509

TARSAT keresek jól jövedelmező vállalkozáshoz 100.000 lei tőkével. Bővebbet Györfy „Mures” irodájában, Arad. Str. Unirei. 15149

Különféle.

KIADÓ, Arad, Piața Avram Iancu 11. egy bolti helyiség. Ugyanott eladó egy telek. — Kiadó Bul. Carol 32. sz. alatt egy raktár, vagy műhelyhelyiség. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1461

BŐSENDORFER rövid zongora eladó. Ugyanott délelőttre bejárónó felvétetik. Arad, Str. Mărășesti 42. Hunyadi. 1488

REGEN fennálló Satu-Mare legforgalmasabb helyén levő, jömeneteli drogeria elköltözés miatt áruval, berendezéssel, olcsó boltbérlettel, mint illatszer és kozmetikai Intézet azonnal átadó. — Ajánlatok „Parfümerie” jeligére a Szamos hírlapirodában Satu-Mare kéretnek. 1481

40—50 EZER lejt kifizetésre kölcsönzők. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10000

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalon

500 drb. gummi kabát
900-tól 1500 Leig.
500 drb. férfi öltöny
1250-tól 2500 Leig.
500 drb. tavaszi felöltő
2300-tól 3000 Leig.
Muzsaj József
férji-, fiu- és gyermekruha-telepe Arad,
városi színházzal szemben.
1151

Fogászat!

Fogházak: (injektiós érzéstelenítéssel 40 lej.)
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80—100 lej.
Fehér fogak kautschukra 1521 drb. 40—50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300—350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
vizsg. fogász, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József (Fog-ut)

Magánház

3 szoba, fürdő szoba, elfoglalható lakással 390.000 leiért. — Villaszertű 5 szobás 2 szobás lakás elfoglalható 250.000 leu. — Egy kisebb bérház 7 lakással, 1 szoba-konyha elfoglalható 120.000 leu. — Belváros szívében 2 szobás magánház 180.000 leuért sürgősen eladók. Megbízott Maier, Arad, Nicu Filipescu 13. (Flórián-u.) 1519

Societate cooperativa de ajutorare din Pecica-Maghiara. Magyarpecskai önszegélyző egyesület, mint szövetkezet.

CONVOCARE.

SOCIETATE COOPERATIVA DE AJUTORARE DIN PECICA-MAGHIARA in ziua 23. luna Martie anul 1925. in ora 10 in comuna Pecica-Maghiara sub No. 17. in localitate corporatiune meseriașilor

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ

isi va ținea la care membrii sunt invitați conform statutelor fundamentale. Obiect: 1. Raportul Consiliului Administrativ și al Cenzorilor. Examinarea bilanțului, stabilirea a ceea și darea-aboronului. 2. Distribuția profitului net. 3. Alegerea direcțiunii. 4. Alegerea cenzorilor. Eventualele propuneri.

La 31. Decembrie 1924. a avut cooperativa 817 membrii cari reprezentă 71786 de cote, in cursul anului au intrat 231 membrii cu 26525 cote, au iesit 108 membrii cu 5262 cote.

Pecica-Maghiara, 2. Martie 1925. DIRECTIUNEA.

Activa—Vagyon. BILANT 31. DECEMBRIE 1924. MÉRLEG. Pasiva—Teher.

Casa rest. — Pénztár —	16300/50	Capital — Alapitőke —	774084/50
Cambii — Váltók —	839500	Fond de rezervă — Tartalékak —	24494/18
La alte institute. — Más int. betét —	4274	Deposit de casa — Pénztárletét —	1795/58
Imprumut de război — Hadikölcsön —	1192/22	Cote transitoare anticipato — Előre felv. üzr. Profit: — Nyereség: —	929/90
Inventar — Leltár —	1440	Transport profit 1923. évi nyereség —	3697/36
	862706/72	Profit net 1924. évi tiszta nyereség —	57705/20

Debit Kiadás Contul Profit și Pierdere. 31. Dec. 1924. Nyereség-vezettség számla. Credit Bevétel

Salarii — Fizetések —	9600	Transport profit 1923. nyereségátvétel —	3697/36
Regie — Költségek —	3874/10	Interese la alte institute	
Impozite — Adók —	5118/88	Más int. kam. —	250/75
Profit: — Nyereség: —		Taxă de carte — Könyvecskedij —	968
Transport profit 1923. évi nyereség —	3697/36	Taxă de inscriere — Beiratási díj —	2642/50
Profit net 1924. évi tiszta nyereség —	57705/20	Taxă de intarziere — Késedelmi díj —	5113/78
	79995/54	Interese cambilor — Váltókamat —	67323/20

NŐI ÉS FÉRFI KALAPOK TISZTÍTÁSÁT ÉS FESTÉSÉT

minden színben, kemény kalapok tisztítását, szegését, panama szalmakalapok fehérítését, valamint mindennemű alakítást a legújabb divat szerint pontosan készít GALLO GYÖRGY kalapos, Arad, Str. Bratlanu 19. — Ugyanott új kalapok filc szalma selyemből izléses kivitelben készülnek. 1209

Rossz órátt **REINER JOZSEF** műlőrájavitással LECHNER, volt Csász. és Kir. udvari órástani tanítványánál ARADON, a lutheránus templom mellett. 899

Gyermekkoscsik

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkoscsi javítások. 1063

Gyermekkoscsi Üzem

Arad, Str. Simeon Balat 19. (Dessewffy-u.) Str. Mărășesti (Kossuth-uca sarok.)

Bérbeadó Chisindia
(Aradmegye 3000 lakosu)
egy 85 év óta fennálló, korlátlan italmérséssel bíró, trafik és egyéb engedélyekkel rendelkező üzletház, mely áll: üzlet, korosma-, pince-, istálló-és raktárpületekből, továbbá 8 lakószobából és a hozzátartozó melléképületekből. Fenti üzlettelep pálinkafőző üstökkel, berendezéssel, 5—6000 Hl. káddal és azok elhelyezésére szolgáló színekkel előnyös fizetési feltételek mellett, esetleg eladó is. Érdeklődőknek felvilágosítást az
Egyesült Bank R.-T.,
Arad, (Bulv. Regina Maria) 21 nyujt. 1180

KIADÓ
Állomás mellett üzlethelyiség lakással, továbbá pince és kapu. Megbízott: 1494 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Gyógyáru üzemhez
közreműködő
társ kerestetik
6—800.000 lejjel.
Tőkebefektetés biztosítva. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

SÜRGŐSEN ELADÓ HÁZAK.
KÉTLAKÁSOS URIHÁZ 4 szobás parkettás, fürdőszobás elfoglalhatósággal 600.000 leuval belvárosban. — EMELETES SAROKBÉRHÁZ üzlettel, elfoglalhatósággal 500.000 leuval. — KÉTLAKÁSOS HÁZ. Háromszobás elfoglalhatósággal 260.000 leu, 160.000 leuval átvehető. — SZABADSÁGTEREN 2 kétemeletes bérház. Piacteren 5 drb. egyemeletes bérház üzlettel, Sarok bérház 300.000 leu jövedelemmel. Egy és fél millió leiért. — BÉRHÁZ 6 lakással 3 szobás parkettás elfoglalhatósággal 650.000 leuért. — Egylakásos házak, szállással 45.000-tól 80.000 ezer leig. — ARGUSNÁL, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 16652

Ganz-féle Dynamo 4 HP. 400 V.
Motoreke Moline traktor, üzemben megtekinthető.
Lábhajtású gyorsfűrőgép és balkarosgép jutányos árban
eladók.
Engelhardt és Fiola.
Pancota. 1404

Olesón, óriási nagy választékban legújabb tavaszi, nyári férfi szövetek, covercoak és doublek **J. Schutznál,** Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 28. sz. 15149

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor, Arad, Str. Matei Corvin No. 1. ⇨ Cérna és tonaláruk importja

Banca de Credit din Transilvania S. A.
Fosta Prima Cassa de Pastrare din Arad.

Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság
Azelőtt Aradi Első Takarékpénztár.

ACTIV
VAGYON

Cont-Bilanț pe anul 1924. — Merleg-számla 1924. évről.

PASIV
VAGYON

	Lei	b.		Lei	b.
Cassa in numărar, monede străine și cu-poane — Pénztárkészlet készpénzben, külföldi pénznemekben és szelvényekben	10,617.401	28	Capital acționar — Részvénytőke —	20,000.000	—
Capitaluri elocuate la alte bănci — Intézetknél elhelyezett tőkék	81,010.844	21	Fond de rezervă — Tartalékalap*)	5,000.000	—
Portofoliu — Váltótárca	35,968.532	53	Fond de rezervă pentru creanțe dubioase — Kétes követelések tartalékalap	1,000.000	—
Comteresaři in acții la div. întreprinderi și alte hărăți de valoare — Vállalati részvényérdekeltiségek és más értékpapírok	11,771.401	14	Fond de penziune — Nyugdíjalap*)	1,259.107	70
Imprumuturi ipotecare — Jelzálogkölcsonők	1,448.292	09	Depuneri in cartete de economie și cont curent — Betétek könyvecskére és folyószámlára	141,726.104	57
Debitori — Adósok	138,550.314	58	Creditori — Hitelezők	49,016.838	61
Garanții — Szavatosságok	18,110.640	—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	41,273	75
Realități: — Ingatlanok:			Garanții — Szavatosságok	18,110.640	—
Edificiul băncii și casa in chirie din Str. Eminescu Nr. 2. — Intézeti székház és Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 2. sz. bérház	250.000	—	Posturi transitoare — Átmeneti tételek	5,257.655	27
	247,727.425	88	Beneficiu: — Nyereség:		
			Report din anul 1923. — Előhozat 1923. évről	456.587.09	
			Beneficiul net in anul 1924. — 1924. évi tiszta nyereség	6,315.805	93
				5,859.218.84	
				247,727.425	88

IOSIF ȘTEINER,
subdirector — aligazgató.
Expert contabil.

*) După aprobarea propunerii noastre fondul de rezervă se urcă la Lei 6,000.000, iar fondul de pensuni la Lei 1,500.000.

*) Javaslataink elfogadása után a tartalékalap Lei 6,000.000-ra, a nyugdíjalap pedig Lei 1,500.000-re emelkedik.

Arad, la 31. Decembrie 1924. — Arad, 1924. évi december hó 31-én.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: — AZ IGAZGATÓSÁG:

ADLER, **Dr. VIRGIL BOODAN** **GAVRIL FEJÉR** **ALFRED LÖWENBACH** **VICTOR TEDESCHI**
director executiv — vezérigazgató

TIBERIU ZIMA

Bilanțul acesta l-am confrontat cu registrele principale și secundare și cu inventarele și toate le-am aflat corecte și în deplină ordine. Jelen mérleget a fő- és mellékkönyvekkel, valamint a leltárakkal összegegyeztettem és mindent helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtam.

Arad, la 9. Martie 1925. — Arad, 1925. évi március hó 9-én.

COMITETUL CENZORILOR: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

MAURITIUS BRAUN, **JACQUES ACHSENFELD,** **FELIX BÓDI,** **IULIU MAREȘ,**
președinte — elnök. **VIRGIL POPOVICI,** **TRAIAN TRIMBITIONI,**
expert contabil.

Raportul Comitetului de Cenzori.

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ!

Conform §-ului 195. din legea comercială și în urma datorințelor noastre impuse prin statutele institutului avem onoarea a vă înainta în următoarele raportul nostru despre anul de gestiune 1924:

Mersul afacerilor institutului în decursul anului 1924. l-am controlat sistematic aflându-l totdeauna corect și neexceptionabil.

Cu ocaziunea încheierii finale a socotilor am efectuat inventarizarea averii, cu care ocaziune prin scrupulozitatea și conștiințiozitatea noastră ne-am convins, că valorile prezentate în bilanț de fapt există și s'au manipulat corect.

Bilanțul anului 1924. prezentat nouă de Consiliul de Administrație precum și contul de profit și pierdere, cărțile, conduse în mod neexceptionabil, mai departe expunerile examinate de noi din poziție în poziție și inventarele pe baza documentelor anexate le-am aflat corecte și întru toate corespunzătoare realității.

Prin urmare propunerea Consiliului de Administrație referitoare la întrebuintarea profitului din anul 1924. în suma de Lei 6,315.805.93 o primim și recomandăm spre primire din partea noastră.

Pe baza celor predate rugăm cu tot respectul on. Adunarea Generală, că absolutoriul pe anul de gestiune 1924. să-l dea atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de Cenzori.

Arad, la 9. Martie 1925

COMITETUL DE CENZORI.

A felügyelő-bizottság jelentése.

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

A lefolyt 1924-ik üzletévre vonatkozó jelentésünket a Kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg a következőkben van szerencsénk betérjeszteni:

Az intézeti ügykezelést a lefolyt 1924-ik év folyamán rendszeresen ellenőriztük s azt minden alkalommal szabályszerűnek és kifogástalannak találtuk.

A vagyonnak leltári felvételét az évi zárlat alkalmával meg tettük, mely behatóan és lelkiismeretesen teljesített eljárásunk folytán azon meggyőződést szereztük, hogy a mérleg-számlában kitüntetett értékek megvannak és szabályszerűen kezeltetnek.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1924-ik évi mérleget, valamint a veszteség-nyereség-számlát, a kifogástalanul vezetett könyvek, továbbá az általunk tételenként megvizsgált kimutatások, leltárak, zárszámadások és a kapcsolatos okmányok alapján helyesnek és mindenben a valóznak megfelelőnek találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak az 1924. évi 6,315.805 Lei 93 bank összegű tiszta nyereség hovatfordítása iránti javaslatát.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, hogy a lefolyt 1924-ik üzletévre nézve úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1925. március 9-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.